

z dnia 18 października 2006 r.

**o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990
oraz treści tych dokumentów**

Stwierdzamy, że praca albo służba w organach bezpieczeństwa państwa komunistycznego, lub pomoc udzielana tym organom przez osobowe źródło informacji, polegające na zwalczaniu opozycji demokratycznej, związków zawodowych, stowarzyszeń, kół i związków wyznaniowych, łamaniu prawa do wolności słowa i zgromadzeń, gwałceniu prawa do życia, wolności, własności i bezpieczeństwa obywateli, była trwale związana z łamaniem praw człowieka i obywatela na rzecz komunistycznego ustroju totalitarnego. Mając na względzie powyższe, a także konieczność zapewnienia obsady funkcji, stanowisk i zawodów wymagających zaufania publicznego przez osoby, które swoim dotychczasowym postępowaniem dają i dawały w przeszłości gwarancje uczciwości, szlachetności, poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny, odwagi cywilnej i prawości, oraz ze względu na konstytucyjne gwarancje zapewniające obywatelom prawo do informacji o osobach pełniących takie funkcje, zajmujących takie stanowiska i wykonujących takie zawody, stanowi się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb ujawniania informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa oraz treści tych dokumentów, znajdujących się w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanego dalej „Instytutem Pamięci Narodowej”.

Art. 2. 1. Organami bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, są:

- 1) Resort Bezpieczeństwa Publicznego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego;
- 2) Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego;
- 3) Komitet do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego;
- 4) jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1—3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954 r.;

- 5) instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych;
- 6) Akademia Spraw Wewnętrznych;
- 7) Zwiad Wojsk Ochrony Pogranicza;
- 8) Zarząd Główny Służby Wewnętrznej jednostek wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe mu komórki;
- 9) Informacja Wojskowa;
- 10) Wojskowa Służba Wewnętrzna;
- 11) Zarząd II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego;
- 12) inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych;
- 13) Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk wraz z wojewódzkimi i miejskimi urzędami kontroli prasy, publikacji i widowisk oraz Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk wraz z okręgowymi urzędami;
- 14) Urząd do Spraw Wyznań oraz terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego.

2. Do organów bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, należą także organy i instytucje cywilne i wojskowe państw obcych o zadaniach podobnych do zadań organów, o których mowa w ust. 1.

3. Jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu ustawy, są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa, oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami.

Art. 3. 1. Dokumentami organów bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, są:

- 1) wszelkie nośniki informacji, niezależnie od formy przechowywania informacji, w tym w szczególności: akta, kartoteki, rejestry, pliki komputerowe, pisma, mapy, plany, filmy i inne nośniki obrazu, nośniki dźwięku i wszelkich innych form zapisu, a także kopie, odpisy i inne duplikaty tych nośników informacji;
- 2) niezbędne do analizy informacji środki pomocnicze, a w szczególności programy na użytek zautomatyzowanego przetwarzania danych

— podlegające przekazaniu do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.¹⁾).

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, z 2000 r. Nr 48, poz. 553, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 139, poz. 1326, z 2005 r. Nr 64, poz. 567, Nr 167, poz. 1398 i Nr 222, poz. 1914 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.

2. Dokumentami organów bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu niniejszej ustawy, są również podlegające przekazaniu do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej akta sądowe oraz orzeczenia wydane przez sądy w każdej sprawie, która toczyła się w związku z dokumentami, o których mowa w ust. 1.

3. Dokument dotyczy danej osoby, w rozumieniu niniejszej ustawy, jeżeli zawiera informacje, w szczególności dane osobowe, które pozwalają na identyfikację tej osoby na podstawie tego lub innych dokumentów.

Art. 4. 1. Osobami pełniącymi funkcje publiczne, w rozumieniu ustawy, są:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) poseł, senator, poseł do Parlamentu Europejskiego;
- 3) osoba zajmująca kierownicze stanowisko państwowe w rozumieniu ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.²⁾);
- 4) członek Rady Polityki Pieniężnej;
- 5) członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego;
- 6) członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej;
- 7) dyrektor generalny w ministerstwie, dyrektor generalny w urzędzie centralnym lub urzędzie wojewódzkim;
- 8) radca i starszy radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;
- 9) osoby wchodzące w skład służby zagranicznej w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. Nr 128, poz. 1403, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 oraz z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i 1218);
- 10) Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia i jego zastępcy;
- 11) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i jego zastępcy;
- 12) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i jego zastępcy;
- 13) osoby powołane lub mianowane na podstawie przepisów innych ustaw na inne, niż wymienione w pkt 3—12, stanowisko przez Prezydenta Rzeczy-

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 22, poz. 98 i Nr 50, poz. 262, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1991 r. Nr 100, poz. 443, z 1993 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 142, poz. 701, z 1996 r. Nr 73, poz. 350, Nr 89, poz. 402, Nr 106, poz. 496 i Nr 139, poz. 647, z 1997 r. Nr 75, poz. 469 i Nr 133, poz. 883, z 1998 r. Nr 155, poz. 1016 i Nr 160, poz. 1065, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69 i Nr 48, poz. 552, z 2001 r. Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 214, poz. 1805 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 65, poz. 595, z 2004 r. Nr 33, poz. 285, Nr 116, poz. 1202, Nr 210, poz. 2135 i Nr 281, poz. 2774 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1417.

- pospolitej Polskiej, Sejm, Prezydium Sejmu, Senat, Prezydium Senatu, Sejm i Senat, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu lub Prezesa Rady Ministrów;
- 14) marszałek województwa, wiceprzewodniczący zarządu województwa, członek zarządu województwa;
  - 15) prezes sądu;
  - 16) kierownik powszechnej lub wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury;
  - 17) rektor i prorektor publicznej lub niepublicznej szkoły wyższej, członek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;
  - 18) członek rady nadzorczej, członek zarządu, dyrektor programu i jego zastępcy, wydawca programów publicystycznych i informacyjnych oraz dyrektor terenowego oddziału i agencji „Telewizji Polskiej — Spółka Akcyjna” i „Polskiego Radia — Spółka Akcyjna”, a także członek Zarządu, członek Rady Nadzorczej oraz członek Rady Programowej „Polskiej Agencji Prasowej — Spółka Akcyjna”, dyrektor oddziału, dyrektor biura, redaktor naczelny „Polskiej Agencji Prasowej — Spółka Akcyjna” oraz dyrektor i członek rady nadzorczej spółki radiofonii regionalnej;
  - 19) Dyrektor Generalny Poczty Polskiej i jego zastępcy;
  - 20) prezes zarządu banku państwowego;
  - 21) członek zarządu lub rady nadzorczej osoby prawnej, która uzyskała koncesję na rozpowszechnianie programów radiowych lub telewizyjnych, członek zarządu, rady nadzorczej lub wspólnik spółki osobowej, która uzyskała taką koncesję oraz osoba fizyczna, która uzyskała taką koncesję;
  - 22) członek zarządu lub rady nadzorczej wydawcy, wspólnik spółki osobowej będącej wydawcą lub osoba fizyczna będąca wydawcą w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.³⁾), a także redaktor naczelny lub dziennikarz w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe.
2. Osobami pełniącymi funkcje publiczne, w rozumieniu ustawy, są również:
- 1) wójt, burmistrz, prezydent miasta;
  - 2) radny gminy, powiatu, województwa;
  - 3) radny dzielnicy;
- 4) dyrektor generalny Najwyższej Izby Kontroli oraz pracownicy Najwyższej Izby Kontroli nadzorujący lub wykonujący czynności kontrolne;
  - 5) pracownik Instytutu Pamięci Narodowej;
  - 6) pracownicy urzędów państwowych oraz członkowie korpusu służby cywilnej, zajmujący kierownicze stanowiska:
    - a) w urzędach organów władzy publicznej, w tym naczelnych i centralnych organów administracji państwowej: dyrektora departamentu lub jednostki równorzędnej, jego zastępcy oraz naczelnika wydziału lub jednostki równorzędnej,
    - b) w administracji rządowej w województwie: dyrektora i jego zastępcy, kierownika zespołonej służby, inspekcji lub straży i jego zastępcy, kierownika w organie administracji niezespołonej i jego zastępcy;
  - 7) członkowie Rady Narodowego Funduszu Zdrowia, dyrektorzy i zastępcy dyrektorów oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia, dyrektorzy i zastępcy dyrektorów departamentów (komórek równorzędnych) w centrali Narodowego Funduszu Zdrowia oraz główny księgowy Narodowego Funduszu Zdrowia;
  - 8) dyrektor (kierownik) komórki organizacyjnej w centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dyrektor oddziału w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i jego zastępcy;
  - 9) dyrektor biura centrali Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, dyrektor oddziału regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i jego zastępcy;
  - 10) pracownicy samorządowi zatrudniani na podstawie wyboru:
    - a) starosta, wicestarosta, członek zarządu powiatu,
    - b) przewodniczący zarządu związku jednostek samorządu terytorialnego oraz członek zarządu związku jednostek samorządu terytorialnego;
  - 11) pracownicy samorządowi zatrudniani na podstawie powołania: zastępca wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a także sekretarz lub skarbnik powiatu lub gminy oraz skarbnik województwa;
  - 12) prezes, wiceprezes i członkowie samorządowych kolegiów odwoławczych;
  - 13) pracownicy regionalnych izb obrachunkowych zajmujący stanowiska: prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli;
  - 14) sędzia, prokurator, adwokat, radca prawny, notariusz;
  - 15) pracownicy nauki i szkolnictwa wyższego:
    - a) pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny zatrudniony na stanowisku profe-
- ³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 90, poz. 999, z 2001 r. Nr 112, poz. 1198, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 111, poz. 1181 oraz z 2005 r. Nr 39, poz. 377.

sora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, profesora wizytującego, docenta, adiunkta lub starszego wykładowcy,

- b) osoba zajmująca w publicznej lub niepublicznej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk lub w jednostkach badawczo-rozwojowych stanowisko kierownika lub zastępcy kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej w szczególności dziekana albo prodziekana wydziału,
  - c) osoba zajmująca w publicznej lub niepublicznej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk lub w jednostkach badawczo-rozwojowych stanowisko dyrektora instytutu, wicedyrektora instytutu, kanclerza, kwestora, prezesa, wiceprezesa, sekretarza naukowego;
- 16) dyrektor szkoły publicznej lub niepublicznej;
  - 17) członkowie Rady Poczty Polskiej;
  - 18) członek zarządu, członek rady nadzorczej banku państwowego;
  - 19) dyrektor przedsiębiorstwa państwowego, jego zastępca oraz osoba zarządzająca przedsiębiorstwem na podstawie umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem państwowym;
  - 20) osoba sprawująca zarząd w spółce powstałej w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego, której sprawowanie zarządu zlecono w oparciu o art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.⁴⁾);
  - 21) członek zarządu, członek rady nadzorczej spółki handlowej z udziałem Skarbu Państwa, w której udział Skarbu Państwa przekracza 50 % kapitału zakładowego lub 50 % liczby akcji;
  - 22) członek zarządu, członek rady nadzorczej reprezentujący samorząd terytorialny w spółce handlowej z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, w której udział jednostki samorządu terytorialnego przekracza 50 % kapitału zakładowego lub 50 % liczby akcji;
  - 23) członek organu zarządzającego, organu nadzoru lub organu kontroli wewnętrznej polskiego związku sportowego lub spółki kapitałowej zarządzającej ligą zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz. U. Nr 155, poz. 1298 oraz z 2006 r. Nr 64, poz. 448 i Nr 136, poz. 970).

Art. 5. 1. Każdy ma prawo do ubiegania się o wydanie urzędowego potwierdzenia w przedmiocie istnienia w archiwach Instytutu Pamięci Narodowej do-

tyczących jego osoby dokumentów organów bezpieczeństwa państwa.

2. Osoba ubiegająca się o pełnienie funkcji publicznych wskazanych w art. 4, urodzona przed dniem 1 sierpnia 1972 r., jest obowiązana przedłożyć organowi, wymienionemu odpowiednio w ust. 4 lub 6, aktualne urzędowe potwierdzenie, o którym mowa w ust. 1. Za aktualne uważa się urzędowe potwierdzenie wydane wobec danej osoby jako ostatnie spośród dotychczas wobec niej wydanych.

3. Treść urzędowego potwierdzenia, o którym mowa w ust. 2, uwzględnia się przy ocenie kwalifikacji moralnych — w szczególności takich jak: nieskazitelność charakteru, nieposzlakowana opinia, nienaganna opinia, dobra opinia obywatelska, bądź przestrzeganie podstawowych zasad moralnych — wymaganych dla zajmowania funkcji publicznych. Wynik tej oceny może stanowić podstawę do rozwiązania umowy o pracę, odwołania z zajmowanego stanowiska lub wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

4. W przypadku, gdy objęcie funkcji publicznej przez daną osobę może nastąpić w wyniku jej wyboru do pełnienia tej funkcji, dokonanego w wyborach powszechnych i bezpośrednich, warunkiem dopuszczenia tej osoby do kandydowania w takich wyborach jest uprzednie przedłożenie przez nią wydanego wobec tej osoby urzędowego potwierdzenia, o którym mowa w ust. 1.

5. W przypadku, gdy objęcie funkcji publicznej przez daną osobę ma nastąpić na podstawie mianowania, powołania lub wyboru do pełnienia tej funkcji, dokonanego w wyborach innych niż powszechne, albo na podstawie zawarcia z tą osobą umowy o pracę lub wpisu tej osoby na listę osób uprawnionych do wykonywania określonego zawodu, dokonanie każdej z tych czynności jest dopuszczalne jedynie po uprzednim przedłożeniu przez tę osobę właściwemu organowi wydanego wobec niej urzędowego potwierdzenia, o którym mowa w ust. 1.

6. Właściwym organem do przedłożenia urzędowego potwierdzenia jest, w stosunku do osób kandydujących na funkcję publiczną, o której mowa w art. 4 ust. 1:

- 1) pkt 1 — Państwowa Komisja Wyborcza;
- 2) pkt 2 — Państwowa Komisja Wyborcza;
- 3) pkt 3:

a) w stosunku do osoby desygnowanej na stanowisko Prezesa Rady Ministrów — Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,

b) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej lub Prezes Rady Ministrów — powołujący lub mianujący,

c) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje, wybiera

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 90, poz. 844, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 116, poz. 1207, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703 i 2722, z 2005 r. Nr 167, poz. 1400, Nr 169, poz. 1418, Nr 178, poz. 1479 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 107, poz. 721 i Nr 208, poz. 1532.

- lub mianuje Sejm, Prezydium Sejmu, Sejm i Senat lub Marszałek Sejmu — Marszałek Sejmu,
- d) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje Senat lub Marszałek Senatu — Marszałek Senatu,
- e) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje organ inny niż wymienione w lit. a—d — organ powołujący lub mianujący;
- 4) pkt 4 — Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) pkt 5 — Prezes Narodowego Banku Polskiego;
- 6) pkt 6 — właściwy organ wybierający lub powołujący;
- 7) pkt 7 — odpowiednio właściwy minister, kierownik urzędu centralnego lub wojewoda;
- 8) pkt 8 — Prezes Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa;
- 9) pkt 9 — minister właściwy do spraw zagranicznych;
- 10) pkt 10 — minister właściwy do spraw zdrowia;
- 11) pkt 11 — Prezes Rady Ministrów;
- 12) pkt 12 — minister właściwy do spraw rozwoju wsi;
- 13) pkt 13 — właściwy organ powołujący lub mianujący;
- 14) pkt 14 — właściwy wojewoda;
- 15) pkt 15 — Minister Sprawiedliwości;
- 16) pkt 16 — Prokurator Generalny;
- 17) pkt 17 — minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego;
- 18) pkt 18 — minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;
- 19) pkt 19 — minister właściwy do spraw łączności;
- 20) pkt 20 — Prezes Rady Ministrów;
- 21) pkt 21 — właściwy organ koncesyjny;
- 22) pkt 22:
- a) w stosunku do członka zarządu lub rady nadzorczej wydawcy, współlnika spółki osobowej będącej wydawcą lub osoby fizycznej będącej wydawcą w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe — właściwy organ rejestracyjny,
- b) w stosunku do redaktora naczelnego w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe — właściwy wydawca w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe,
- c) w stosunku do dziennikarza — pracodawca, z tym że w stosunku do dziennikarzy niezatrudnionych w formie umowy o pracę — redaktor naczelny przyjmujący od dziennikarza materiały do wykorzystania.
7. Właściwym organem do przedłożenia urzędowego potwierdzenia jest, w stosunku do osób kandydujących na funkcję publiczną, o której mowa w art. 4 ust. 2:
- 1) pkt 1 — właściwa komisja wyborcza;
- 2) pkt 2 — właściwa komisja wyborcza;
- 3) pkt 3 — właściwa komisja wyborcza;
- 4) pkt 4 — Prezes Najwyższej Izby Kontroli;
- 5) pkt 5 — Prezes Instytutu Pamięci Narodowej;
- 6) pkt 6:
- a) lit. a — odpowiednio właściwy minister lub kierownik urzędu centralnego,
- b) lit. b — właściwy wojewoda;
- 7) pkt 7 — minister właściwy do spraw zdrowia;
- 8) pkt 8 — Prezes Rady Ministrów;
- 9) pkt 9 — minister właściwy do spraw rozwoju wsi;
- 10) pkt 10:
- a) lit. a — właściwy wojewoda,
- b) lit. b — wojewoda właściwy ze względu na siedzibę związku jednostek samorządu terytorialnego;
- 11) pkt 11 — właściwy organ powołujący;
- 12) pkt 12 — Prezes Rady Ministrów;
- 13) pkt 13 — w stosunku do kandydata na prezesa regionalnej izby obrachunkowej — Prezes Rady Ministrów oraz w stosunku do kandydata na członka kolegium regionalnej izby obrachunkowej, a także naczelnika wydziału lub inspektora do spraw kontroli w regionalnej izbie obrachunkowej — prezes tej izby;
- 14) pkt 14:
- a) w stosunku do kandydata na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego lub sędziego Trybunału Stanu — Marszałek Sejmu,
- b) w stosunku do osoby niebędącej sędzią, ubiegającej się o stanowisko sędziego Sądu Najwyższego — Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
- c) w stosunku do osoby niebędącej sędzią, ubiegającej się o stanowisko sędziego sądu administracyjnego — Krajowa Rada Sądownictwa,
- d) w stosunku do kandydata na stanowisko sędziego sądu powszechnego lub wojskowego — Krajowa Rada Sądownictwa,
- e) w stosunku do kandydata na stanowisko prokuratora — Prokurator Generalny,
- f) w stosunku do osoby ubiegającej się o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych — właściwa okręgowa rada adwokacka lub okręgowa izba radców prawnych,

- g) w stosunku do osoby ubiegającej się o powołanie do wykonywania zawodu notariusza — Minister Sprawiedliwości;
- 15) pkt 15 — właściwy rektor lub kierownik jednostki zatrudniającej;
- 16) pkt 16 — właściwy kurator oświaty;
- 17) pkt 17 — minister właściwy do spraw łączności;
- 18) pkt 18 — Prezes Rady Ministrów;
- 19) pkt 19 — właściwy organ założycielski;
- 20) pkt 20 — minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;
- 21) pkt 21 — minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;
- 22) pkt 22 — właściwy wojewoda;
- 23) pkt 23 — minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu.

Art. 6. 1. Upoważniony statutowo organ partii politycznej, związku zawodowego albo stowarzyszenia może złożyć podanie o wydanie urzędowego potwierdzenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, dotyczącego osoby, która wyraziła pisemną zgodę na jego złożenie.

2. Upoważniony statutowo organ organizacji Polonii Zagranicznej może złożyć podanie o wydanie urzędowego potwierdzenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, na zasadach określonych w ust. 1.

3. Podanie, o którym mowa w ust. 2, wymaga pozytywnej opinii właściwego terytorialnie konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Do podań, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 9 ust. 1 i 4, z tym że dane określone w art. 9 ust. 1 pkt 1 powinny być danymi osoby, której ma dotyczyć zaświadczenie. W podaniu zamieszcza się dodatkowo określenie organu występującego o wydanie zaświadczenia.

Rozdział 2

Wydawanie zaświadczeń

Art. 7. 1. Urzędowe potwierdzenie w przedmiocie istnienia w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, dotyczących danej osoby, wydaje organ zaświadczący w formie zaświadczenia.

2. Osoba, której organ zaświadczący wydał zaświadczenie, ma prawo do otrzymania odpisów tego zaświadczenia. Odpis zaświadczenia wydany przez organ zaświadczący ma moc prawną zaświadczenia.

3. Wszczęcie postępowania w sprawie wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, następuje na

żądanie osoby, której zaświadczenie to ma dotyczyć, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 4—6.

4. Jeżeli po wydaniu zaświadczenia danej osobie stwierdzono, że mimo istnienia w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumentu dotyczącego tej osoby nie został on uwzględniony przy wydawaniu jej zaświadczenia, organ zaświadczący wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia.

5. Organ zaświadczący wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia dotyczącego danej osoby również wtedy, gdy po wydaniu zaświadczenia dokument dotyczący tej osoby został przekazany do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej.

6. W przypadku wydania prawomocnego wyroku uwzględniającego w całości lub w części powództwo, o którym mowa w art. 28 ust. 1, organ zaświadczący wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia o treści uwzględniającej treść tego wyroku.

7. O wszczęciu postępowania z urzędu zawiadamia się stronę, której następnie doręcza się wydane zaświadczenie.

Art. 8. 1. Stroną, w rozumieniu ustawy, jest osoba, wobec której zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia oraz podmiot, który w trybie art. 6 wystąpił z żądaniem, o którym mowa w art. 7 ust. 3.

2. Organem zaświadczącym, w rozumieniu ustawy, jest dyrektor oddziału Instytutu Pamięci Narodowej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której ma dotyczyć zaświadczenie. Jeżeli osoba, której ma dotyczyć zaświadczenie, nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, organem zaświadczącym jest dyrektor oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie.

3. Organem odwoławczym jest Prezes Instytutu Pamięci Narodowej.

Art. 9. 1. Podanie o wydanie zaświadczenia powinno zostać złożone w formie pisemnej i zawierać:

1) oznaczenie osoby ubiegającej się o wydanie zaświadczenia, to jest wskazanie następujących danych dotyczących tej osoby:

- a) imienia lub imion i nazwiska, a jeżeli osoba zmieniała nazwisko, także wszystkich nazwisk, których poprzednio używała,
- b) imion rodziców,
- c) daty i miejsca urodzenia,
- d) numeru PESEL,
- e) adresu zamieszkania,
- f) adresu do doręczeń w kraju;

- 2) oznaczenie organu, do którego podanie jest skierowane;
- 3) żądanie wydania urzędowego potwierdzenia w przedmiocie istnienia dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, dotyczących danej osoby;
- 4) jeżeli powodem ubiegania się o wydanie zaświadczenia jest kandydowanie na funkcję publiczną — wskazanie tej funkcji;
- 5) podpis osoby składającej podanie, z uwzględnieniem informacji, czy podanie to składa osobiście osoba ubiegająca się o wydanie zaświadczenia, czy też jej pełnomocnik.

2. W przypadku działania przez pełnomocnika w podaniu należy dodatkowo wskazać imię i nazwisko pełnomocnika oraz jego adres dla doręczeń w kraju i dołączyć udzielone pełnomocnictwo.

3. Podanie składa się osobiście we właściwym oddziale Instytutu Pamięci Narodowej lub za pośrednictwem poczty, pod warunkiem poświadczenia podpisu wnioskodawcy przez notariusza lub inną osobę uprawnioną do uwierzytelniania podpisów zgodnie z prawem państwa, w którym czynność ta zostanie dokonana.

4. Wszczęcie postępowania w sprawie wydania zaświadczenia następuje z chwilą złożenia podania. Podaniem jest wyłącznie takie pismo, które odpowiada w całości wymaganiom przewidzianym w ust. 1 i 2.

Art. 10. Postępowanie przed organem zaświadcującym powinno być zakończone bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 12 miesięcy od dnia złożenia podania. W stosunku do osób, o których mowa w art. 4 ust. 1, termin ten wynosi 6 miesięcy.

Art. 11. 1. Przed wydaniem zaświadczenia organ zaświadczący bada dokumenty znajdujące się w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w celu ustalenia, czy w archiwum tym znajdują się dokumenty dotyczące osoby ubiegającej się o wydanie zaświadczenia.

2. Zaświadczenie powinno zawierać:

- 1) oznaczenie organu zaświadczającego;
- 2) datę wydania;
- 3) oznaczenie podmiotu wnoszącego podanie o wydanie zaświadczenia;
- 4) oznaczenie osoby, której dotyczy zaświadczenie, w tym:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) imiona rodziców,
  - c) datę i miejsce urodzenia,
  - d) nr PESEL,
  - e) adres zamieszkania;

- 5) informacje, czy dane osoby, której dotyczy zaświadczenie, występują w dokumentach zgromadzonych w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej;
- 6) informacje, w jakim charakterze dane osoby, której dotyczy zaświadczenie, występują w dokumentach zgromadzonych w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej;
- 7) informacje o rodzajach dokumentów zgromadzonych w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej, zawierających dane osoby, której dotyczy zaświadczenie;
- 8) przebieg pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa osoby, której dotyczy zaświadczenie;
- 9) treść zapisów ewidencyjnych w dokumentach zgromadzonych w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej, dotyczących osoby, której dotyczy zaświadczenie, przy czym kolejne rejestracje traktuje się odrębnie;
- 10) wzmiankę o ewentualnych uzupełnieniach, sprostowaniach, uaktualnieniach, wyjaśnieniach lub dokumentach złożonych przez osobę, wobec której wydaje się zaświadczenie, do zbioru dokumentów organu bezpieczeństwa państwa znajdujących się w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej;
- 11) podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania zaświadczenia;
- 12) pouczenie o przysługującym prawie do wytoczenia powództwa, o którym mowa w art. 28 ust. 1.

3. W zaświadczeniu nie podaje się informacji objętych ochroną z uwagi na treść przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych, a także informacji dotyczących danych o stanie zdrowia lub życiu seksualnym.

4. W zaświadczeniu nie ujawnia się danych osobowych osób innych niż osoba, wobec której wydaje się to zaświadczenie, o ile osoby te nie były pracownikami lub funkcjonariuszami organu bezpieczeństwa państwa.

5. Jeżeli zaświadczenie zostało wydane w wyniku postępowania prowadzonego na podstawie art. 7 ust. 4, 5 albo 6, organ zaświadczący zamieszcza informację o tym w treści zaświadczenia.

6. Zaświadczenie doręcza się stronie na piśmie a jeżeli strona działa przez pełnomocnika, zaświadczenie doręcza się jej pełnomocnikowi.

Art. 12. Każdy ma prawo załączyć do wydanego wobec niego zaświadczenia własne uzupełnienia, sprostowania, uaktualnienia, wyjaśnienia oraz dokumenty lub ich kopie. Dane już zawarte w zaświadczeniu nie ulegają zmianie.

Art. 13. 1. W przypadku śmierci osoby, której ma dotyczyć zaświadczenie, lub cofnięcia złożonego podania, a także gdy postępowanie okaże się bezprzedmiotowe z innej przyczyny, organ zaświadczący wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania. Na postanowienie to służy zażalenie.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) oznaczenie organu zaświadczącego;
- 2) datę jego wydania;
- 3) oznaczenie strony, to jest imię i nazwisko tej osoby oraz adres zamieszkania;
- 4) powołanie podstawy prawnej;
- 5) rozstrzygnięcie;
- 6) uzasadnienie faktyczne i prawne;
- 7) pouczenie, w jakim trybie służy na to postanowienie zażalenie;
- 8) podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania tego postanowienia.

3. Postanowienie doręcza się stronie na piśmie, a jeżeli strona działa przez pełnomocnika, postanowienie doręcza się jej pełnomocnikowi.

Art. 14. 1. Zażalenie na postanowienie o umorzeniu postępowania przysługuje stronie.

2. Zażalenie wnosi się do organu odwoławczego za pośrednictwem organu pierwszej instancji, który wydał zaskarżone postanowienie.

3. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia postanowienia.

4. Organ odwoławczy powinien zakończyć postępowanie w terminie miesiąca od daty otrzymania zażalenia wraz z aktami sprawy.

5. W wyniku przeprowadzenia postępowania organ odwoławczy wydaje postanowienie, w którym:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie albo
- 2) uchyla zaskarżone postanowienie w całości lub w części, a następnie we własnym zakresie wydaje stosowne postanowienie, gdy stwierdzi, że postanowienie wydane przez organ pierwszej instancji zawiera wadę, którą należy usunąć, lecz jednocześnie istniała negatywna przesłanka prowadzenia postępowania przez organ, który wydał postanowienie, albo
- 3) uchyla zaskarżone postanowienie w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez organ pierwszej instancji, gdy stwierdzi, że brak było podstaw do wydania postanowienia.

6. W przypadku śmierci osoby, której dotyczy zaświadczenie, gdy śmierć nastąpi w toku postępowania

przed organem odwoławczym, a także w przypadku, gdy strona lub jej pełnomocnik cofnie złożone zażalenie, jak również gdy postępowanie zażaleniowe okaże się bezprzedmiotowe z innych przyczyn, organ odwoławczy wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania przed organem odwoławczym.

7. Postanowienie, o którym mowa w ust. 5 i 6, powinno zawierać:

- 1) oznaczenie organu zaświadczącego;
- 2) datę jego wydania;
- 3) oznaczenie strony;
- 4) powołanie podstawy prawnej;
- 5) rozstrzygnięcie;
- 6) uzasadnienie faktyczne i prawne;
- 7) pouczenie, w jakim trybie służy na to postanowienie skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego;
- 8) podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania tego postanowienia.

8. Postanowienie, o którym mowa w ust. 5 i 6, doręcza się stronie na piśmie, a jeżeli strona działa przez pełnomocnika, postanowienie doręcza się jej pełnomocnikowi.

Art. 15. 1. Na postanowienie wydane przez organ odwoławczy, które kończy postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia, stronie służy skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

2. W postępowaniu przed sądami administracyjnymi prowadzonym na skutek wniesienia skargi, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. — Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 16. W kwestiach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale:

- 1) w postępowaniu w sprawie wydania zaświadczenia stosuje się odpowiednio następujące przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego: art. 6—8, 12, 14 i 15, 19, 24—26, 30 § 1 i 2, art. 32, 33, 36—38, 39—44, 46 i 47, 57—60, 64 i 65, 67 § 1, art. 68 § 1, art. 217—220 i 268a;
- 2) w postępowaniu przed organem odwoławczym, poza przepisami wymienionym w pkt 1, stosuje się odpowiednio także następujące przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego: art. 9—11, 127 § 1, art. 128, 132 § 1 i 2, art. 133, 134, 136, 137 i 139;

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 169, poz. 1417, Nr 250, poz. 2118 i Nr 264, poz. 2205 oraz z 2006 r. Nr 38, poz. 268 i Nr 208, poz. 1536.

3) do postanowień wydawanych w postępowaniach, o których mowa w pkt 1 i 2, stosuje się odpowiednio następujące przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego: art. 110—113, 145—152 oraz 156—159, z tym że zamiast decyzji, o której mowa w art. 149 § 3, art. 151 § 1, art. 157 § 1 i art. 158, wydaje się postanowienie.

Rozdział 3

Rejestr zaświadczeń

Art. 17. Prezes Instytutu Pamięci Narodowej prowadzi rejestr zaświadczeń, o których mowa w art. 7, zwany dalej „rejestrem”.

Art. 18. 1. Odpis każdego wydanego zaświadczenia organ zaświadczający przekazuje do rejestru.

2. W rejestrze każde zaświadczenie przechowuje się w formie odpisu oraz w formie elektronicznej (cyfrowej) kopii tego odpisu.

3. Uzupełnienia, sprostowania, uaktualnienia, wyjaśnienia oraz dokumenty lub ich kopie, o których mowa w art. 12, dołącza się do odpisu zaświadczenia oraz elektronicznej (cyfrowej) kopii zaświadczenia w rejestrze z oznaczeniem ich w sposób pozwalający na ich odróżnienie od zaświadczenia.

4. Do odpisu zaświadczenia oraz elektronicznej (cyfrowej) kopii zaświadczenia w rejestrze dołącza się również wzmiankę o braku pisemnej zgody, o której mowa w art. 21 pkt 2.

Art. 19. 1. Odpisy zaświadczeń przekazane do rejestru kataloguje się alfabetycznie, według nazwisk i imion osób, wobec których zaświadczenia te zostały wydane.

2. Elektroniczne (cyfrowe) kopie odpisów zaświadczeń kataloguje się alfabetycznie, na zasadzie określonej w ust. 1, w informatycznej bazie rejestru zaświadczeń. W informatycznym katalogu tej bazy zamieszcza się imię i nazwisko (imiona i nazwiska), datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców osoby, wobec której wydano zaświadczenie.

Art. 20. 1. Każdy ma prawo dostępu do informacji zawartych w informatycznej bazie rejestru zaświadczeń.

2. Z wyjątkiem danych adresowych i numeru PESEL wszelkie zawarte w zaświadczeniach dane osób, wobec których wydano zaświadczenia, są jawne i nie podlegają ochronie danych osobowych.

3. Na elektronicznych kopiach odpisów zaświadczeń, które są przeznaczone do powszechnego udostępnienia w informatycznej bazie rejestru zaświadczeń, dane adresowe oraz numery PESEL powinny zostać trwale zakryte lub usunięte tak, aby ich odczytanie nie było możliwe.

4. Powszechny dostęp do informacji zawartych w informatycznej bazie rejestru zaświadczeń zapewnia się poprzez Internet.

Rozdział 4

Dostęp do informacji zawartych w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa

Art. 21. Każdy ma prawo dostępu do informacji zawartych w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa, znajdujących się w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, dotyczących osób:

- 1) pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 — nie później niż po upływie 90 dni od dnia doręczenia zaświadczenia;
- 2) pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 2, oraz wobec których wydano zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1, za ich pisemną zgodą skierowaną do Instytutu Pamięci Narodowej, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 3) pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 2, jeżeli z treści zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wynika, że osoby te były pracownikami, funkcjonariuszami, żołnierzami organów bezpieczeństwa państwa lub były traktowane przez organy bezpieczeństwa państwa jako osobowe źródła informacji — nie później niż po upływie 90 dni od dnia doręczenia zaświadczenia.

Art. 22. 1. Wszelkie zawarte w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa informacje o osobach, o których mowa w art. 21, są jawne i nie podlegają ochronie danych osobowych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Prawo dostępu do informacji, o których mowa w art. 21, podlega wyłączeniu:

- 1) w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych;
- 2) poprzez wyłączenie dostępu do zawartych w dokumentach informacji ujawniających dane o stanie zdrowia lub życiu seksualnym osób, których dokumenty te dotyczą.

3. Osoba, o której mowa w art. 21, może wyrazić pisemną zgodę na dostęp powszechny lub konkretnej osoby do zawartych w dotyczących jej dokumentach informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 2.

Art. 23. Z dostępu do informacji, o których mowa w art. 21, są wyłączone zawarte w dokumentach dane:

- 1) osobowe osób innych niż osoby, o których mowa w art. 21, o ile osoby te nie były pracownikami lub funkcjonariuszami organu bezpieczeństwa państwa;
- 2) adresowe dotyczące miejsc zamieszkania i numeru PESEL wszelkich osób wymienionych w treści dokumentów.

Art. 24. 1. Informacje, o których mowa w art. 21, z uwzględnieniem art. 22 i 23, udostępnia się na wniosek złożony w formie pisemnej, skierowany do dyrek-

tora oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której dotyczą informacje.

2. Wniosek o udostępnienie informacji powinien zawierać:

- 1) oznaczenie organu, do którego wniosek jest skierowany;
- 2) oznaczenie wnioskodawcy poprzez podanie: imienia, nazwiska, adresu zamieszkania, imion rodziców, daty i miejsca urodzenia oraz numeru PESEL;
- 3) wskazanie osoby, której mają dotyczyć dokumenty, z którymi wnioskodawca chce się zapoznać; wskazanie to powinno nastąpić poprzez podanie: imienia i nazwiska tej osoby, daty i miejsca urodzenia, imion rodziców, a także funkcji publicznej, o której mowa w art. 4, pełnionej przez daną osobę, o ile pełni ona taką funkcję;
- 4) podpis wnioskodawcy.

3. Wniosek składa się osobiście we właściwym oddziale Instytutu Pamięci Narodowej lub za pośrednictwem poczty, pod warunkiem poświadczenia podpisu wnioskodawcy przez notariusza lub inną osobę uprawnioną do uwierzytelniania podpisów zgodnie z prawem państwa, w którym czynność ta zostanie dokonana.

4. W przypadku stwierdzenia przez organ braków formalnych wniosku przepisy art. 64 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 25. 1. Udostępnienie informacji następuje poprzez umożliwienie wnioskodawcy zapoznania się z treścią dokumentów będących nośnikami takich informacji.

2. Udostępnienie dokumentów wnioskodawcy powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki.

3. Dokumenty udostępnia się wnioskodawcy wyłącznie w siedzibie Instytutu Pamięci Narodowej lub jego oddziału, po uprzednim zawiadomieniu wnioskodawcy o terminie i miejscu ich udostępnienia.

4. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 3, powinno nastąpić nie później niż na 7 dni przed wskazanym w tym zawiadomieniu terminem udostępnienia dokumentów.

Art. 26. 1. Odmowa udostępnienia informacji, a także umorzenie postępowania o udostępnienie informacji następują w drodze decyzji wydawanej przez właściwego dyrektora oddziału Instytutu Pamięci Narodowej.

2. Organ umarza postępowanie w przypadku cofnięcia wniosku przez wnioskodawcę lub śmierci wnioskodawcy.

3. Organ odmawia udostępnienia informacji w przypadku, gdy udostępnienie informacji nie jest

możliwe ze względu na treść art. 22 ust. 2 lub 3, a także gdy złożony wniosek odnosi się do informacji zawartych w dokumentach nie dotyczących osoby, o której mowa w art. 21.

4. Do decyzji, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 27. 1. Na decyzje wydane przez organ odwoławczy stronie służy skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

2. W postępowaniu przed sądami administracyjnymi prowadzonym na skutek wniesienia skargi, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. — Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, z tym że:

- 1) przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 14 dni od dnia otrzymania skargi;
- 2) skargę rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.

Rozdział 5

Sądowa weryfikacja dokumentów i informacji

Art. 28. 1. Osobie, wobec której wydano zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1, przysługuje prawo wytoczenia powództwa o ustalenie, że:

- 1) zaświadczenie zostało wydane na podstawie dokumentu lub dokumentów organów bezpieczeństwa państwa nie dotyczących osoby, wobec której wydano zaświadczenie, lub
- 2) nie są autentyczne dokument lub dokumenty organów bezpieczeństwa państwa, objęte wydanym zaświadczeniem, lub
- 3) nie jest zgodna z prawdą treść dokumentu lub dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, objętych wydanym zaświadczeniem.

2. Powództwo wytacza się przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Instytut Pamięci Narodowej.

3. Powództwo rozpoznaje sąd okręgowy właściwy ze względu na siedzibę organu, który wydał zaświadczenie. Jeżeli siedziba organu, który wydał zaświadczenie, położona jest w miejscowości, w której znajduje się więcej niż jeden sąd okręgowy, właściwość sądu ustala się zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 8 ust. 2.

4. W postępowaniu wszczętym w wyniku wytoczenia powództwa, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

5. Odpis prawomocnego orzeczenia wydanego w wyniku wytoczenia powództwa, o którym mowa w ust. 1, zostaje dołączony do dokumentu lub zbioru dokumentów, do których orzeczenie to się odnosi,

a także do odpisu zaświadczenia wydanego danej osobie, zamieszczonego w rejestrze zaświadczeń, i do jego elektronicznej (cyfrowej) kopii, istniejącej w informatycznej bazie zaświadczeń tego rejestru.

Art. 29. Każdy, kto podejrzewa, że dokument lub dokumenty opisane w zaświadczeniu, o którym mowa w art. 7 ust. 1, pozostają w związku ze stosowaniem przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego represji lub innych form naruszania praw człowieka, będących zbrodniami komunistycznymi w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, albo że dokument ten lub dokumenty pozostają w związku ze zbrodnią komunistyczną, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora oddziałowej komisji, o którym mowa w art. 45 ust. 1 tej ustawy, lub Policję. Przepis art. 191 § 3 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 30. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058, z późn. zm.⁶⁾) w art. 68 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2, osoba ubiegająca się o wpis obowiązana jest dołączyć informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed jej złożeniem, oraz — w przypadku osoby urodzonej przed dniem 1 sierpnia 1972 r. — zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”.

Art. 31. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.⁷⁾) w art. 24 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, osoba ubiegająca się o wpis obowiązana jest dołączyć informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed jej złożeniem, oraz — w przypadku osoby urodzonej przed dniem 1 sierpnia 1972 r. — zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnia-

niu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”.

Art. 32. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 uchyla się pkt 9a;
- 2) w art. 36 w ust. 5 uchyla się pkt 9a.

Art. 33. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.⁹⁾) w art. 11 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Kandydat na stanowisko prokuratorskie urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r. przedstawia również zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”.

Art. 34. W ustawie z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 40a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kandydat urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r., wyrażając zgodę na kandydowanie w wyborach, składa Państwowej Komisji Wyborczej zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”;

- 2) uchyla się art. 40b;

- 3) w art. 40d w ust. 1 skreśla się wyrazy „ust. 5, art. 40b ust. 2”;

- 4) w art. 43 w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Na liście zamieszcza się również treść zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 34, poz. 303, Nr 62, poz. 577 i Nr 202, poz. 2067, z 2005 r. Nr 163, poz. 1361, Nr 169, poz. 1417 i Nr 264, poz. 2205 oraz z 2006 r. Nr 75, poz. 529.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 34, poz. 303, Nr 62, poz. 577 i Nr 202, poz. 2067, z 2005 r. Nr 163, poz. 1361, Nr 169, poz. 1417 i Nr 264, poz. 2205 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 206, poz. 1522.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 123, poz. 1353 i Nr 128, poz. 1403, z 2002 r. Nr 1, poz. 18, Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 10, poz. 71 i Nr 169, poz. 1417 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319 i Nr 170, poz. 1218.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 213, poz. 1802, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 130, poz. 1085, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1410 i 1417 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219.

z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów, w zakresie określonym w art. 11 ust. 2 pkt 1—4 lit. b i c oraz pkt 5, 6 i 8—10 tej ustawy.”.

Art. 35. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. — Prawo o notariacie (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 369, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 13 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Do wniosku osoba zainteresowana obowiązana jest dołączyć informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed jej złożeniem, oraz — w przypadku osoby urodzonej przed dniem 1 sierpnia 1972 r. — zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”.

Art. 36. W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra (Dz. U. Nr 106, poz. 491, z 1997 r. Nr 70, poz. 443 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 131, poz. 860) w art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może zezwalać pracownikom, policjantom, strażakom, funkcjonariuszom Straży Granicznej i żołnierzom jednostek mu podporządkowanych lub przez niego nadzorowanych na udzielenie wiadomości stanowiącej tajemnicę państwową lub służbową określonej osobie lub instytucji. Zezwolenie to nie może jednak dotyczyć sytuacji, o której mowa w art. 21 ustawy wymienionej w art. 8 ust. 2 oraz w art. 9a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 170, poz. 1218), z wyjątkiem dokumentów i materiałów, które sąd okręgowy uzna za niezbędne w związku z prowadzeniem postępowania na skutek wniesienia powództwa, o którym mowa w art. 35d ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.¹²⁾) albo w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumen-

tach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”.

Art. 37. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 112 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) przestępstwa pomówienia Narodu Polskiego, ”;

2) po art. 132 dodaje się art. 132a w brzmieniu:

„Art. 132a. Kto publicznie pomawia Naród Polski o udział, organizowanie lub odpowiedzialność za zbrodnie komunistyczne lub nazistowskie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”.

Art. 38. W ustawie z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, z późn. zm.¹⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 99 dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. W przypadku zgłoszenia kandydatury obywatela polskiego urodzonego przed dniem 1 sierpnia 1972 r. do pisemnej zgody kandydata na kandydowanie dołącza się również zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”;

2) w art. 109 w ust. 5 dodaje się nowe zdanie w brzmieniu:

„W obwieszczeniu podaje się również treść zaświadczeń, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów, w zakresie określonym w art. 11 ust. 2 pkt 1—4 lit. b i c oraz pkt 5, 6 i 8—10 tej ustawy.”.

Art. 39. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2142, z 2004 r. Nr 62, poz. 577, Nr 147, poz. 1547, Nr 173, poz. 1808 i Nr 202, poz. 2067 oraz z 2005 r. Nr 163, poz. 1361, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1417 i Nr 264, poz. 2205.

¹²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, z 2000 r. Nr 48, poz. 553, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 139, poz. 1326, z 2005 r. Nr 64, poz. 567, Nr 167, poz. 1398 i Nr 222, poz. 1914 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 218, poz. 1592.

¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493 oraz z 2006 r. Nr 190, poz. 1409.

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1760, z 2005 r. Nr 175, poz. 1457 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 34, poz. 242, Nr 146, poz. 1055 i Nr 159, poz. 1127.

Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.¹⁵⁾ wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w pkt 1:

— wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„ewidencjonowanie, gromadzenie, przechowywanie, opracowywanie, zabezpieczenie, udostępnianie i publikowanie dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, wytworzonych oraz gromadzonych od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r., a także organów bezpieczeństwa Trzeciej Rzeszy Niemieckiej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, dotyczących:”,

— lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości w okresie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 31 lipca 1990 r.:

— zbrodni nazistowskich,

— zbrodni komunistycznych,

— innych przestępstw stanowiących zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodnie wojenne,”,

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ochronę danych osobowych osób, których dotyczą dokumenty zgromadzone w archiwum Instytutu Pamięci,”;

2) w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zbrodniami komunistycznymi, w rozumieniu ustawy, są czyny popełnione przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego w okresie od dnia 17 września 1939 r. do dnia 31 lipca 1990 r., polegające na stosowaniu represji lub innych form naruszania praw człowieka wobec jednostek lub grup ludności bądź w związku z ich stosowaniem, stanowiące przestępstwa według polskiej ustawy karnej obowiązującej w czasie ich popełnienia. Zbrodniami komunistycznymi są również czyny popełnione przez tych funkcjonariuszy w okresie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, zawierające znamiona czynów zabronionych określonych w art. 187, 193 lub 194 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. — Kodeks karny albo art. 265 § 1, art. 266 § 1, 2 lub 4 lub art. 267 ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 r. — Kodeks karny, dokonane przeciwko dokumentom w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990

oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592) na szkodę osób, których te dokumenty dotyczą.”;

3) w art. 4 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Bieg terminu przedawnienia zbrodni komunistycznych, w rozumieniu art. 2, niebędących zbrodniami wojennymi lub zbrodniami przeciwko ludzkości, rozpoczyna się od dnia 1 sierpnia 1990 r. Karalność tych zbrodni ustaje po 40 latach, gdy czyn stanowi zbrodnię zabójstwa, oraz po 30 latach, gdy czyn stanowi inną zbrodnię komunistyczną. Przepisu art. 4 § 1 Kodeksu karnego nie stosuje się.”;

4) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Organami bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, są:

1) Resort Bezpieczeństwa Publicznego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego,

2) Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego,

3) Komitet do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego,

4) jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1—3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954 r.,

5) instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urządach spraw wewnętrznych,

6) Akademia Spraw Wewnętrznych,

7) Zwiad Wojsk Ochrony Pogranicza,

8) Zarząd Główny Służby Wewnętrznej jednostek wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe mu komórki,

9) Informacja Wojskowa,

10) Wojskowa Służba Wewnętrzna,

11) Zarząd II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,

12) inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych;

13) Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk wraz z wojewódzkimi i miejskimi urządami kontroli prasy, publikacji i widowisk oraz

¹⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, z 2000 r. Nr 48, poz. 553, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 139, poz. 1326, z 2005 r. Nr 64, poz. 567, Nr 167, poz. 1398 i Nr 222, poz. 1914 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.

- Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk wraz z okręgowymi urzędami,
- 14) Urząd do Spraw Wyznań oraz terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego.
2. Do organów bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, należą także organy i instytucje cywilne i wojskowe państw obcych o zadaniach podobnych do zadań organów, o których mowa w ust. 1.
3. Jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu ustawy, są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa, oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami.”;
- 5) art. 6 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 6. Osobowymi źródłami informacji w rozumieniu ustawy są osoby, których dane zostały odnotowane w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa w charakterze tajnych informatorów lub pomocników przy operacyjnym zdobywaniu informacji wszelkich kategorii rejestracji stosowanych przez organy bezpieczeństwa państwa.”;
- 6) art. 7 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 7. Dokumentami, w rozumieniu ustawy, są:
- 1) wszelkie nośniki informacji, niezależnie od formy przechowywania informacji, w tym w szczególności: akta, kartoteki, rejestry, pliki komputerowe, pisma, mapy, plany, filmy i inne nośniki obrazu, nośniki dźwięku i wszelkich innych form zapisu, a także kopie, odpisy i inne duplikaty tych nośników informacji,
  - 2) niezbędne do analizy informacji środki pomocnicze, a w szczególności programy na użytek zautomatyzowanego przetwarzania danych.”;
- 7) w art. 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. W skład Kolegium Instytutu Pamięci wchodzi 11 członków, z których 9 wybieranych jest przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej bezwzględną większością głosów, a 2 jest powoływanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 8) w art. 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. W delegaturach mogą być tworzone wydziały udostępniania i archiwizacji dokumentów, referaty edukacji publicznej oraz referaty śledcze.”;
- 9) w art. 19 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
- „5a. Dyrektor Głównej Komisji może powierzyć prokuratorowi oddziałowej komisji pełnienie obowiązków naczelnika oddziałowej komisji na okres nieprzekraczający 6 miesięcy.”;
- 10) art. 20 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 20. Pracownicy Instytutu Pamięci, także po ustaniu stosunku pracy, są obowiązani zachować w tajemnicy wiadomości związane z działalnością Instytutu Pamięci, powzięte w związku z zatrudnieniem w Instytucie Pamięci, z wyjątkiem uzyskanych w toku badań naukowych.”;
- 11) dotychczasową treść art. 22 oznacza się jako ust. 1 i dodaje ust. 2 w brzmieniu:
- „2. W odniesieniu do dokumentów przekazanych do archiwum Instytutu Pamięci, Prezesowi Instytutu Pamięci przysługują uprawnienia określone w art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 149, poz. 1078).”;
- 12) w art. 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Poza innymi zadaniami określonymi w ustawie Kolegium Instytutu Pamięci w szczególności zajmuje stanowisko w następujących sprawach:
- 1) przejęcia do zasobów archiwalnych Instytutu Pamięci dokumentów spraw, o których mowa w art. 1, i oceny ich kompletności,
  - 2) ustalania zasad ewidencjonowania, przechowywania, opracowywania, zabezpieczenia, udostępniania i publikowania dokumentów,
  - 3) ustalania priorytetów w zakresie udostępniania dokumentów,
  - 4) oceniania polityki ścigania przez Instytut Pamięci przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 1 lit. a,
  - 5) ustalania programów badawczych w zakresie opracowywania działalności organów bezpieczeństwa państwa, a także informowania oraz edukacji społeczeństwa.”;
- 13) w art. 25:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Nie później niż w terminie 60 dni od dnia utworzenia Instytutu Pamięci organy, o których mowa niżej, są obowiązane przygotować do przekazania do archiwum Instytutu Pamięci dokumenty wytworzone oraz zgromadzone przez organy bezpieczeństwa państwa, organy więziennictwa, sądy i prokuratury oraz organy bezpieczeństwa III Rzeszy Niemieckiej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Obowiązek ten ciąży na:
- 1) Ministre Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Szefie Urzędu Ochrony Państwa

stwa — co do dokumentów, a także akt funkcjonariuszy, wytworzonych lub gromadzonych w okresie do dnia 31 lipca 1990 r.,

- 2) Ministrze Obrony Narodowej — co do dokumentów wojskowych organów bezpieczeństwa, a także akt funkcjonariuszy i żołnierzy tych służb, wytworzonych lub gromadzonych w okresie do dnia 31 grudnia 1990 r.,
- 3) Ministrze Sprawiedliwości — co do dokumentów wytworzonych oraz gromadzonych przez organy więziennictwa do dnia 31 grudnia 1956 r., dokumentów wytworzonych lub gromadzonych przez wydział ochrony Centralnego Zarządu Zakładów Karnych i podległe mu jednostki w okresie do dnia 31 grudnia 1989 r., a także akt penitencjarnych osób represjonowanych z motywów politycznych, osadzonych w zakładach karnych, aresztach śledczych i obozach odosobnienia,
- 4) prezesach sądów powszechnych i wojskowych — co do akt spraw osób represjonowanych z motywów politycznych,
- 5) prokuratorach kierujących powszechnymi i wojskowymi jednostkami organizacyjnymi prokuratury — co do akt spraw, w tym akt podręcznych spraw, o których mowa w pkt 4,
- 6) dyrektorach Archiwum Akt Nowych oraz innych archiwów państwowych — co do akt byłej Polskiej Partii Robotniczej oraz byłej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej dotyczących organów bezpieczeństwa państwa, a także akt organów bezpieczeństwa państw okupacyjnych,
- 7) dyrektorach Archiwum Akt Nowych oraz innych archiwów państwowych — co do dokumentów, o których mowa w pkt 1—5, a przechowywanych w tych archiwach; przekazanie ich do Instytutu Pamięci następuje na zasadzie użyczenia.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Dyrektorzy Archiwum Akt Nowych oraz innych archiwów państwowych są obowiązani przygotować do przekazania do Archiwum Instytutu Pamięci dokumenty wytworzone lub zgromadzone przez organy bezpieczeństwa państwa wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 13 i 14.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Obowiązek określony w ust. 1 pkt 1—5 dotyczy także kopii dokumentów, niezależnie od czasu ich sporządzenia.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Prezes Instytutu Pamięci wyznacza organom określonym w ust. 1 pkt 1—7 terminy przejęcia dokumentów, o których mowa w tym przepisie.”;

14) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. Do archiwum Instytutu Pamięci przekazuje się dokumenty wytworzone w toku postępowania prowadzonego przez sądy okręgowe w sprawach, o których mowa w art. 27 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów, oraz art. 35d, z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania w danej sprawie.”;

15) w art. 27:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Instytutu Pamięci może, po zawiadomieniu właściwego organu administracji rządowej lub samorządu terytorialnego albo zawodowego, uzyskać wgląd w dokumenty, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że zawierają one informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Każdy, kto posiada dokumenty, o których mowa w art. 25, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie Prezesa Instytutu Pamięci.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Każdy organ administracji rządowej, samorządu terytorialnego albo zawodowego jest obowiązany bezzwłocznie wydać Prezesowi Instytutu Pamięci, na jego żądanie, posiadane dokumenty, o których mowa w art. 25. Obowiązek ten dotyczy także wydania kopii.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli dokumenty są niezbędne organowi, o którym mowa w ust. 3, do wykonywania jego zadań ustawowych, można poprzestać na przekazaniu Prezesowi Instytutu Pamięci ich kopii.”;

16) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. 1. Każdy, kto bez tytułu prawnego posiada dokumenty zawierające informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci, jest obowiązany wydać je bezzwłocznie Prezesowi Instytutu Pamięci.

2. Właściciel lub osoba mająca inny tytuł prawny do posiadania dokumentów, o których mowa w ust. 1, jest obowiązana do ich udostępnienia Prezesowi Instytutu Pamięci, na jego żądanie, w celu sporządzenia kopii.

3. Prezes Instytutu Pamięci może zwracać się do wszelkich osób lub instytucji zagranicznych o pomoc w udostępnieniu dokumentów.”;

17) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. W zakresie działalności archiwalnej Instytut Pamięci gromadzi, ewidencjonuje, przechowuje, opracowuje, zabezpiecza i udostępnia dokumenty zbrodni oraz dokumenty ukazujące fakty i okoliczności dotyczące losów Narodu Polskiego w latach 1939—1990 i informujące o poniesionych ofiarach i wyrządzonych szkodach, wydaje zaświadczenia na ich podstawie, a także uwierzytelnione odpisy, wypisy, wyciągi i reprodukcje przechowywanych dokumentów.”;

18) w art. 29a uchyla się ust. 2;

19) art. 30—35 otrzymują brzmienie:

„Art. 30. 1. Każdy ma prawo wystąpić z wnioskiem do Instytutu Pamięci o udostępnienie do wglądu kopii dotyczących go dokumentów.

2. Instytut Pamięci udostępnia kopie dostępnych dokumentów, o których mowa w ust. 1, dotyczących wnioskodawcy, z wyjątkiem dokumentów wytworzonych przez niego lub przy jego udziale w ramach czynności wykonywanych w związku z jego pracą lub służbą w organach bezpieczeństwa państwa albo w związku z czynnościami, przy których wykonywaniu był traktowany przez te organy jako osobowe źródło informacji.

3. W udostępnianych kopiach dokumentów anonimizuje się dane osobowe osób trzecich.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania wnioskodawcy,
- 2) rodzaj i numer dokumentu tożsamości,
- 3) datę wydania dokumentu tożsamości oraz nazwę organu, który go wydał,
- 4) dane ułatwiające odnalezienie dokumentów.

5. W razie późniejszego odnalezienia w archiwum Instytutu Pamięci dokumentów dotyczących wnioskodawcy należy go o tym poinformować oraz pouczyć o możliwości ponownego złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 31. 1. Każdy, kto uzyskał wgląd w kopie dokumentów, o których mowa w art. 30, ma prawo wystąpić do Instytutu Pamięci z wnioskiem o udostępnienie do wglądu tych dokumentów bez anonimizacji.

2. Instytut Pamięci umożliwia wgląd w dotyczące wnioskodawcy dokumenty bez anonimizacji, z wyjątkiem dokumentów, z których treści wynika co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) wnioskodawca był pracownikiem lub funkcjonariuszem organu bezpieczeństwa państwa,
- 2) wnioskodawca był przez organ bezpieczeństwa państwa traktowany jako osobowe źródło informacji, a w szczególności był w tym charakterze przez ten organ zarejestrowany lub odnotowany,
- 3) wnioskodawca zobowiązał się do dostarczania informacji organowi bezpieczeństwa państwa lub świadczenia takiemu organowi jakiegokolwiek pomocy w działaniach operacyjnych,
- 4) wnioskodawca realizował zadania zlecone przez organ bezpieczeństwa państwa, a w szczególności dostarczał temu organowi informacje.

3. Warunki określone w ust. 2 pkt 2—4 nie zachodzą, jeżeli wnioskodawca udzielał jedynie informacji o przestępstwach pospolitych lub informacji powszechnie dostępnych.

4. Niezanonimizowane dokumenty udostępnia się do wglądu w oryginałach lub kopiach w siedzibie oddziału Instytutu Pamięci właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy, chyba że we wniosku wskazał on inny oddział, w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1. Przepis art. 33 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

5. Osobie, w stosunku do której w archiwum Instytutu Pamięci nie odnaleziono dokumentów, o których mowa w ust. 2, która na podstawie wniosku określonego w ust. 1 uzyskała wgląd w dotyczące jej dokumenty, przysługuje — na zasadach i w zakresie określonym w ustawie — prawo do uzyskania kopii tych dokumentów, prawo do ujawnienia nazwisk oraz dalszych danych identyfikujących tożsamość funkcjonariuszy, pracowników, żołnierzy oraz osobowych źródeł informacji organów bezpieczeństwa państwa, zbierających informacje o niej lub którzy prowadzili te osobowe źródła informacji, prawo do zwrotu przedmiotów znajdujących się w archiwum Instytutu Pamięci, które w momencie utraty stanowiły jej własność lub były w jej posiadaniu i prawo zastrzeżenia swoich danych osobowych.

- Art. 32. 1. Odmowa uwzględnienia wniosku, o którym mowa w art. 31 ust. 1, w całości lub w części dotyczącej udostępnienia bez anonimizacji dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 31 ust. 2, następuje w drodze decyzji administracyjnej. Decyzja ta jest równoznaczna z odmową realizacji praw określonych w art. 31 ust. 5, odnoszących się do dokumentów, których odmowa ta dotyczy.
2. Organ odwoławczy utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo uchyla ją i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.
- Art. 33. 1. Wydanie niezanonimizowanych kopii dokumentów następuje na pisemny wniosek osoby, o której mowa w art. 31 ust. 5.
2. Na żądanie wnioskodawcy należy uwierzytelnić wydawane kopie dokumentów.
3. Wydanie kopii dokumentów następuje w siedzibie oddziału Instytutu Pamięci właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy, chyba że we wniosku wskazał on inny oddział, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.
4. Wnioskodawca powinien być zawiadomiony na piśmie o terminie wydania kopii dokumentów przynajmniej na 7 dni przed tym terminem. Wydanie kopii dokumentów powinno być udokumentowane protokołem, który podpisuje wnioskodawca i upoważniony pracownik Instytutu Pamięci.
- Art. 34. 1. Na pisemny wniosek osoby, o której mowa w art. 31 ust. 5, Instytut Pamięci wydaje znajdujące się w jego archiwum przedmioty, które w momencie utraty stanowiły jej własność lub były w jej posiadaniu.
2. Przed wydaniem przedmiotów Instytut Pamięci może sporządzić i zachować ich kopie; o fakcie tym należy poinformować wnioskodawcę.
3. W zakresie określonym w ust. 1 przepisy art. 33 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.
- Art. 35. 1. Na pisemny wniosek osoby, o której mowa w art. 31 ust. 5, podaje się tej osobie nazwiska i dalsze dane identyfikujące tożsamość osób, które przekazywały o niej informacje organom bezpieczeństwa państwa, jeżeli można je jednoznacznie określić na podstawie dokumentów danego organu bezpieczeństwa państwa, i o ile w dokumentach udostępnionych do wglądu na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 31 ust. 1, znajdują się pseudonimy lub nazwiska tych osób.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli w dokumentach udostępnionych do wglądu na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 31 ust. 1, znajdują się nazwiska pracowników i funkcjonariuszy, którzy zbierali lub oceniali informacje o wnioskodawcy lub prowadzili osoby, które przekazywały organom bezpieczeństwa państwa te informacje.
3. Odmawia się podania nazwisk oraz innych danych identyfikujących tożsamość osób, które udzielały jedynie informacji o przestępstwach pospolicznych.
4. Od odmowy udostępnienia danych identyfikujących tożsamość osób, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługuje odwołanie do Prezesa Instytutu Pamięci.
5. W zakresie określonym w ust. 1 i 2 przepisy art. 33 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.”;
- 20) po art. 35 dodaje się art. 35a—35d w brzmieniu:
- „Art. 35a. 1. Wnioski, o których mowa w art. 30 ust. 1, art. 31 ust. 1 i art. 35c ust. 1 oraz wynikające z realizacji uprawnień, o których mowa w art. 31 ust. 5, składa się osobiście w siedzibie Instytutu Pamięci, jego oddziałach i delegaturach lub za pośrednictwem poczty, pod warunkiem poświadczenia podpisu wnioskodawcy przez notariusza.
2. Osoba mająca stałe miejsce zamieszkania za granicą może złożyć wniosek osobiście w polskiej placówce konsularnej, przy czym podpis wnioskodawcy uwierzytelnia konsul. Wniosek taki może być również złożony za pośrednictwem poczty, pod warunkiem poświadczenia podpisu wnioskodawcy przez notariusza lub inną osobę uprawnioną do uwierzytelniania podpisów zgodnie z prawem państwa, w którym ta czynność zostanie dokonana.
3. Po złożeniu wniosku wnioskodawca może ustanowić pełnomocnika do realizacji przysługujących mu praw wynikających z ustawy.
4. Uprawnienia wynikające z ustawy może wykonywać osoba najbliższa zmarłego w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego.
- ”

5. Jeżeli realizacja praw wynikających z ustawy następuje przez osobę najbliższą, o której mowa w ust. 4, należy we właściwym wniosku wskazać imię i nazwisko osoby zmarłej, której praw on dotyczy.

Art. 35b. 1. Każdy ma prawo załączyć do zbioru dotyczących go dokumentów własne uzupełnienia, sprostowania, uaktualnienia, wyjaśnienia oraz dokumenty lub ich kopie. Dane już zawarte w dokumentach nie ulegają zmianie.

2. Uzupełnienia, sprostowania, uaktualnienia, wyjaśnienia oraz dokumenty lub ich kopie dołącza się do zbioru dokumentów z oznaczeniem ich w sposób pozwalający na ich odróżnienie od dokumentów zgromadzonych przez Instytut Pamięci w trybie art. 25.

Art. 35c. 1. Każdy ma prawo wystąpić z wnioskiem do Instytutu Pamięci o udostępnienie do wglądu dokumentów osobowych dotyczących pracownika lub funkcjonariusza organu bezpieczeństwa państwa.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania wnioskodawcy,
- 2) rodzaj i numer dokumentu tożsamości,
- 3) datę wydania dokumentu tożsamości oraz nazwę organu, który go wydał,
- 4) dane ułatwiające odnalezienie dokumentów, w szczególności imię i nazwisko oraz informacje o miejscu pracy lub działania pracownika lub funkcjonariusza organu bezpieczeństwa państwa, którego dotyczyć mają dokumenty.

3. Funkcjonariusze i pracownicy organów bezpieczeństwa państwa mogą uzyskać na swój wniosek kopie dotyczących ich dokumentów osobowych.

4. W razie późniejszego odnalezienia w archiwum Instytutu Pamięci dokumentów osobowych dotyczących pracownika lub funkcjonariusza organu bezpieczeństwa państwa, którymi zainteresowany był wnioskodawca, należy go o tym poinformować oraz pouczyć o możliwości ponownego złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 35d. 1. Każdemu, komu udostępniono dotyczące go dokumenty, przysługuje

prawo wytoczenia powództwa o ustalenie, że:

1) dokument lub dokumenty, które zostały mu udostępnione jako dotyczące jego osoby, w rzeczywistości go nie dotyczą lub

2) nie są autentyczne dokument lub dokumenty udostępnione mu jako dotyczące jego osoby, lub

3) nie jest zgodna z prawdą treść dokumentu lub dokumentów udostępnionych mu jako dotyczących jego osoby.

2. Powództwo wytacza się przeciwko Skarbowi Państwa, reprezentowanemu przez Instytut Pamięci.

3. Powództwo rozpoznaje sąd okręgowy mający siedzibę w mieście będącym siedzibą sądu apelacyjnego właściwego ze względów na miejsce zamieszkania powoda.

4. W postępowaniu wszczętym w wyniku wytoczenia powództwa, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

5. Odpis prawomocnego orzeczenia, wydanego w wyniku wytoczenia powództwa, o którym mowa w ust. 1, zostaje dołączony do dokumentu lub dokumentów, do których orzeczenie to się odnosi i stanowi ich integralną część.”;

21) art. 36 i 37 otrzymują brzmienie:

„Art. 36. 1. Dokumenty zgromadzone przez Instytut Pamięci, z wyjątkiem dokumentów, o których mowa w art. 39, udostępnia się organom władzy publicznej oraz innym instytucjom, organizacjom i osobom w celach:

- 1) wykonywania zadań ustawowych,
- 2) prowadzenia badań naukowych, o ile Prezes Instytutu Pamięci wyrazi na to zgodę,
- 3) prowadzenia działalności dziennikarskiej, o ile Prezes Instytutu Pamięci wyrazi na to zgodę.

2. Podmioty, którym dokumenty zostały udostępnione, ponoszą odpowiedzialność prawną za sposób ich wykorzystania, o czym należy je poinformować.

3. W trybie określonym w ust. 1 pkt 2 i 3 nie mogą być wnioskodawcy udostępnione dokumenty, jeżeli zostały wytworzone przez niego lub przy jego udziale w ramach czynności wykony-

wanych w związku z jego pracą lub służbą w organach bezpieczeństwa państwa albo w związku z czynnościami, przy wykonywaniu których był traktowany przez te organy jako osobowe źródło informacji.

- Art. 37. 1. Osoba, o której mowa w art. 31 ust. 5, która uzyskała na podstawie art. 31 wgląd w niezanonimizowane kopie dotyczących jej dokumentów, może zastrzec, że dotyczące jej dane osobowe zebrane w sposób tajny w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych organów bezpieczeństwa państwa nie będą udostępniane w celach, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2, przez określony czas, jednakże nie dłużej niż przez 90 lat od daty ich wytworzenia.
2. Osoba, o której mowa w art. 31 ust. 5, może zastrzec, że dotyczące jej informacje zawierające dane z życia prywatnego, rodzinnego, a także dotyczące czci i dobrego imienia, do których uzyskała wgląd bez anonimizacji, nie będą udostępnione, z zastrzeżeniem art. 39.
3. Prezes Instytutu Pamięci informuje osoby, o których mowa w art. 31 ust. 5, o prawie zastrzeżenia, o którym mowa w ust. 2.
4. Zastrzeżenie, o którym mowa w ust. 2, nie obejmuje informacji dotyczących osób pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów.
5. Osoba, o której mowa w art. 31 ust. 5, która uzyskała na podstawie art. 31 wgląd w niezanonimizowane kopie dotyczących jej dokumentów, może wyrazić zgodę na udostępnienie swoich danych osobowych, określonych w ust. 1, wskazanym osobom lub instytucjom, a także na ich powszechną dostępność.
6. Dane osobowe, określone w ust. 1, mogą być jednakże udostępniane w celach, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2, jeżeli:
- 1) osoba, której dotyczą te dane, albo w przypadku jej śmierci osoba najbliższa wyrazi na to zgodę,
  - 2) odnoszą się do publicznego wystąpienia osoby, której dotyczą te dane, lub do jej działalności publicznej lub są danymi osobowymi wyma-

ganymi przez ustawę w związku z pełnieniem funkcji publicznej.

7. Cele, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2, można realizować także po anonimizacji danych osobowych, o których mowa w ust. 1, w kopiach dokumentów.
8. Prawo do zastrzeżenia, o którym mowa w ust. 1, oraz prawo do wyrażenia zgody na udostępnienie swoich danych osobowych, określonych w ust. 1, wskazanym organom władzy publicznej, innym instytucjom, organizacjom i osobom nie przysługuje w stosunku do dokumentów, o których mowa w art. 36 ust. 3.”;

22) w art. 38 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dokumenty organów bezpieczeństwa państwa, jeżeli nie zawierają danych osobowych osoby trzeciej, mogą być wykorzystywane przez upoważnionych funkcjonariuszy służb specjalnych w ramach ich zadań ustawowych, jeśli zawierają informację o przestępstwie szpiegostwa, przestępstwie o charakterze terrorystycznym lub przestępstwie godzącym w porządek konstytucyjny Rzeczypospolitej Polskiej.”;

23) w art. 39 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu oraz Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Prezesem Instytutu Pamięci, dokonują co 5 lat okresowych przeglądów dokumentów zgromadzonych w zbiorze wyodrębnionym. W przypadku stwierdzenia ustąpienia przesłanek uzasadniających zastrzeżenie Prezes Instytutu Pamięci podejmuje z urzędu, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu oraz Ministra Obrony Narodowej, albo na wniosek tych organów, decyzję o uchyleniu lub skróceniu okresu zastrzeżenia. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio.”;

24) uchyla się art. 41;

25) art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42. Jeżeli Dyrektor Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów Instytutu Pamięci zostanie zawiadomiony, że znajdujące się w dokumentach dane osobowe są nieprawdziwe, to informacje o tym dotyczą do zbioru dokumentów dotyczących danej osoby.”;

26) w art. 43 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W sprawach rozstrzyganych decyzją administracyjną, w myśl przepisów niniejszej ustawy, organem pierwszej instancji jest dyrektor oddziału Instytutu Pamięci. Organem odwoławczym jest Prezes Instytutu Pamięci.”;

27) uchyla się art. 44;

28) w art. 45:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prokuratorom Instytutu Pamięci w sprawach określonych w art. 1 pkt 1 lit. a przysługują wszystkie uprawnienia prokuratora, także w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do prowadzenia śledztw przez Instytut Pamięci stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego.”,

c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W sądowym postępowaniu odwoławczym na skutek wniesienia apelacji oraz kasacji występują prokuratorzy Głównej Komisji.”,

d) po ust. 9 dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Dyrektor Głównej Komisji wnosi kasację w zastępstwie Prokuratora Generalnego w sprawach, o których mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, w tym także należących do właściwości sądów wojskowych.”;

29) po art. 45 dodaje się art. 45a w brzmieniu:

„Art. 45a. Instytut Pamięci wszczyna z urzędu śledztwo w sprawach o przestępstwa określone w art. 54 i 55.”;

30) w art. 47:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dyrektor Głównej Komisji jest prokuratorem przełożonym prokuratorów tej Komisji oraz komisji oddziałowych. Naczelnik komisji oddziałowej jest przełożonym prokuratorów tej komisji.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Prokurator Generalny może przywrócić na wcześniej zajmowane lub równorzędne stanowisko w powszechnej lub wojskowej jednostce prokuratury prokuratora Instytutu Pamięci, co do którego Prezes Instytutu Pamięci wystąpił, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Głównej Komisji, z takim wnioskiem. Złożenie wniosku nie jest związane z postępowaniem dyscyplinarnym.

4b. W przypadku stwierdzenia, że prokurator nie może ze względów zdrowotnych pełnić służby w Instytucie Pamięci, Prokurator Generalny przenosi go na stanowisko równorzędne do innej jednostki organizacyjnej prokuratury, Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej, zgodnie z kwalifikacjami prokuratora.”;

31) art. 48 i 49 otrzymują brzmienie:

„Art. 48. Prokurator oddziałowej komisji wydaje postanowienie o wszczęciu albo odmowie

wszczęcia śledztwa w sprawie o zbrodnię, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, w terminie 3 miesięcy od otrzymania zawiadomienia o przestępstwie. Jeżeli osoba lub instytucja, która złożyła zawiadomienie, nie zostanie w ciągu 4 miesięcy od dnia jego złożenia powiadomiona o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa, może wnieść zażalenie do prokuratura nadzrędnego.

Art. 49. Po upływie 3 miesięcy od daty wszczęcia śledztwa w sprawie o zbrodnię, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, prokurator prowadzący je składa prokuratorowi nadzrędnemu sprawozdanie z dokonanych czynności. Sprawozdanie takie składa się po upływie każdego trzymiesięcznego okresu śledztwa. Terminów dotyczących ukończenia śledztwa, określonych w art. 310 Kodeksu postępowania karnego, nie stosuje się.”;

32) w art. 51:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do zgromadzenia i kolegium prokuratorów Głównej Komisji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze o zgromadzeniu i kolegium prokuratury apelacyjnej.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dyrektor Głównej Komisji jest przełożonym dyscyplinarnym w stosunku do prokuratorów Instytutu Pamięci.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Rzecznika dyscyplinarnego dla prokuratorów Instytutu Pamięci wyznacza Prokurator Generalny spośród prokuratorów Instytutu Pamięci, na wniosek Dyrektora Głównej Komisji. Rzecznik dyscyplinarny jest związany wskazaniem Dyrektora Głównej Komisji.”;

33) w art. 53:

a) pkt 1—3 otrzymują brzmienie:

„1) informuje społeczeństwo o strukturach i metodach działania instytucji, w ramach których zostały popełnione zbrodnie przeciwko Narodowi Polskiemu, oraz informuje o strukturach, obsadzie personalnej i sposobach działania organów bezpieczeństwa państwa,

2) prowadzi badania naukowe nad najnowszą historią Polski, a także udostępnia zgromadzone dokumenty innym placówkom naukowym i osobom w celu prowadzenia takich badań, z zachowaniem warunków określonych w ustawie,

3) udziela informacji na temat zgromadzonych dokumentów oraz publikuje wydawnictwa naukowe i popularnonaukowe, w tym inwentarze archiwalne,”

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) prowadzi działalność edukacyjną, wystawienniczą i wydawniczą,”,

c) dodaje się pkt 7—9 w brzmieniu:

„7) publikuje, na podstawie dokumentów zgromadzonych w archiwum Instytutu Pamięci, dane osobowe osób, których dotyczą te dokumenty wraz z informacją, w jakim charakterze występują w tych dokumentach, w tym wykazy pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa ze wskazaniem stopnia służbowego zajmowanych stanowisk, oraz organów bezpieczeństwa państwa, w których pełnili służbę lub pracowali, a także dane osobowe osób traktowanych przez organy bezpieczeństwa państwa jako osobowe źródła informacji ze wskazaniem, jakie dokumenty stanowiły podstawę publikacji,

8) publikuje, za ich zgodą, dane osobowe osób, wobec których zachowały się dokumenty świadczące o tym, że organy bezpieczeństwa państwa zbierały o nich informacje na podstawie celowo gromadzonych danych, w tym w sposób tajny, i którym przysługuje możliwość skorzystania z prawa określonego w art. 31 ust. 5, a wobec osób tych nie stwierdzono istnienia dokumentów świadczących, że byli pracownikami, funkcjonariuszami, żołnierzami organów bezpieczeństwa państwa lub byli traktowani przez organy bezpieczeństwa państwa jako osobowe źródła informacji, a w szczególności w tym charakterze byli przez te organy zarejestrowani lub odnotowani; publikacje nie obejmują danych osobowych osób, w stosunku do których zachowały się dokumenty uzasadniające publikację ich danych osobowych na podstawie pkt 9,

9) publikuje dane osobowe osób, które zajmowały kierownicze stanowiska w byłej Polskiej Partii Robotniczej i byłej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz Zjednoczonym Stronnictwie Ludowym i Stronnictwie Demokratycznym, a także były członkami Rady Ministrów państwa komunistycznego do dnia 23 sierpnia 1989 r. lub były w tym okresie kierownikami centralnych organów administracji państwowej.”;

34) w art. 54 ust. 3 i 4 uchyla się;

35) art. 71 otrzymuje brzmienie:

„Art. 71. W działalności Instytutu Pamięci, określonej w art. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.¹⁶⁾).”.

¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.

Art. 40. W ustawie z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 149, poz. 1078) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 27 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Postępowania sprawdzającego nie przeprowadza się wobec osób zajmujących stanowiska: Prezesa Rady Ministrów, członka Rady Ministrów, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznika Praw Obywatelskich, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, członków Rady Polityki Pieniężnej, członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz Szefów Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Sejmu, Senatu i Prezesa Rady Ministrów.”;

2) w załączniku 2c do ustawy pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Czy w latach 1944—1990 był(a) Pan(-i) pracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.¹⁷⁾), lub osobowym źródłem informacji, o którym mowa w art. 6 tej ustawy?

TAK

NIE

NIE DOTYCZY”.

Art. 41. W ustawie z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641, z późn. zm.¹⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 53 w ust. 4 wyrazy „w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944—1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428, Nr 57, poz. 618, Nr 62, poz. 681 i Nr 63, poz. 701) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 1 lipca 1989 r.” zastępuje się wyrazami „w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”;

¹⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, z 2000 r. Nr 48, poz. 553, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 139, poz. 1326, z 2005 r. Nr 64, poz. 567, Nr 167, poz. 1398 i Nr 222, poz. 1914 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 218, poz. 1592.

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 167, poz. 1399 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 170, poz. 1218.

- 2) w art. 54 w ust. 3 wyrazy „w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944—1990 osób pełniących funkcje publiczne w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 1 lipca 1989 r.” zastępuje się wyrazami „w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów.”.
- Art. 42.** W ustawie z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499, z późn. zm.¹⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 144 w ust. 5 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w stosunku do każdego kandydata urodzonego przed dniem 1 sierpnia 1972 r. — zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”;
  - 2) art. 145 uchyla się;
  - 3) w art. 147 w ust. 1 w zdaniu drugim skreśla się wyrazy „wraz z oświadczeniami kandydatów na posłów lub informacjami, o których mowa w art. 144 ust. 5 pkt 3”;
  - 4) w art. 152 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Okręgowa komisja wyborcza sporządza obwieszczenia o zarejestrowanych listach okręgowych, zawierające informacje o ich numerach, nazwach i skrótach nazw komitetów wyborczych oraz dane o kandydatach zawarte w zgłoszeniach list, w tym treść zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów, w zakresie określonym w art. 11 ust. 2 pkt 1—4 lit. b i c oraz pkt 5, 6 i 8—10 tej ustawy.”;
  - 5) art. 174 uchyla się;
  - 6) w art. 177:
    - a) w ust. 1:

— w pkt 7 w lit. d na końcu przecinek zastępuje się kropką,

— pkt 8 uchyla się,
    - b) ust. 5 uchyla się;
  - 7) art. 210 uchyla się;
  - 8) w art. 213:
    - a) w ust. 1:

— w pkt 7 w lit. d na końcu przecinek zastępuje się kropką,

— pkt 8 uchyla się,
    - b) ust. 5 uchyla się.
- Art. 43.** W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.²⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 16 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W sądach okręgowych położonych w miejscowościach, w których znajdują się oddziały Instytutu Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Minister Sprawiedliwości może utworzyć, w drodze zarządzenia, wydziały lustracyjne do rozpoznawania spraw, o których mowa w art. 28 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592) oraz w art. 35d ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.²¹⁾).”;
  - 2) w art. 18 uchyla się § 2;
  - 3) w art. 57 w § 1 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Zgłaszający urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r. dołącza również zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów.”.
- Art. 44.** W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. Nr 128, poz. 1403, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 oraz z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i 1218) w art. 12 w ust. 1 w pkt 5 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) jest nieskazitelnego charakteru.”.

¹⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2005 r. Nr 140, poz. 1173.

²⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044.

²¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, z 2000 r. Nr 48, poz. 553, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 139, poz. 1326, z 2005 r. Nr 64, poz. 567, Nr 167, poz. 1398 i Nr 222, poz. 1914 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 218, poz. 1592.

Art. 45. W ustawie z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 25, poz. 253, z późn. zm.²²⁾) w art. 71 uchyla się ust. 8.

Art. 46. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676, z późn. zm.²³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 15 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) nie pełniła służby zawodowej i nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.²⁴⁾), oraz nie była osobowym źródłem informacji w rozumieniu art. 6 tej ustawy, ani też nie była sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej.”;

2) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. 1. Agencje nie mogą przy wykonywaniu swoich zadań korzystać z tajnej współpracy:

1) postów i senatorów,

2) osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.²⁵⁾),

²²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 93, poz. 820, Nr 200, poz. 1689, Nr 230, poz. 1923 i Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 65, poz. 594 oraz z 2004 r. Nr 141, poz. 1491, Nr 240, poz. 2408 i Nr 273, poz. 2703.

²³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i Nr 166, poz. 1609, z 2004 r. Nr 109, poz. 1159, Nr 171, poz. 1800, Nr 267, poz. 2647 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.

²⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, z 2000 r. Nr 48, poz. 553, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 139, poz. 1326, z 2005 r. Nr 64, poz. 567, Nr 167, poz. 1398 i Nr 222, poz. 1914 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 218, poz. 1592.

²⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 22, poz. 98 i Nr 50, poz. 262, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1991 r. Nr 100, poz. 443, z 1993 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 142, poz. 701, z 1996 r. Nr 73, poz. 350, Nr 89, poz. 402, Nr 106, poz. 496 i Nr 139, poz. 647, z 1997 r. Nr 75, poz. 469 i Nr 133, poz. 883, z 1998 r. Nr 155, poz. 1016 i Nr 160, poz. 1065, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69 i Nr 48, poz. 552, z 2001 r. Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 214, poz. 1805 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 65, poz. 595, z 2004 r. Nr 33, poz. 285, Nr 116, poz. 1202, Nr 210, poz. 2135 i Nr 281, poz. 2774 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1417.

3) dyrektorów generalnych w ministerstwach, urzędach centralnych lub urzędach wojewódzkich,

4) sędziów, prokuratorów i adwokatów,

5) członków rady nadzorczej, członków zarządu oraz dyrektorów programów „Telewizji Polskiej — Spółka Akcyjna” i „Polskiego Radia — Spółka Akcyjna”, a także dyrektorów terenowych oddziałów „Telewizji Polskiej — Spółka Akcyjna”,

6) dyrektora generalnego, dyrektorów biur oraz kierowników oddziałów regionalnych „Polskiej Agencji Prasowej — Spółka Akcyjna”,

7) nadawców w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.²⁶⁾),

8) redaktorów naczelnych, dziennikarzy lub osób prowadzących działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.²⁷⁾),

9) rektorów, prorektorów i kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych w publicznych i niepublicznych szkołach wyższych,

10) członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.

2. Szefowie Agencji w celu realizacji zadań Agencji mogą wydać zgodę na korzystanie z tajnej współpracy z osobami, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa państwa, po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów.

3. W przypadku powołania ministra w celu koordynowania działalności służb

²⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 85, poz. 728 i Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 51, poz. 377, Nr 83, poz. 574 i Nr 133, poz. 935.

²⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 90, poz. 999, z 2001 r. Nr 112, poz. 1198, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 111, poz. 1181 oraz z 2005 r. Nr 39, poz. 377.

specjalnych Szefowie Agencji wyrażają zgodę, o której mowa w ust. 2, po uzyskaniu zgody tego ministra.”;

3) w art. 39 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zakazu określonego w ust. 3 nie stosuje się w przypadku żądania prokuratora albo sądu, zgłoszonego w celu ścigania karnego za czyn zabroniony, stanowiący zbrodnię lub występki, którego skutkiem jest śmierć, lub przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.”.

Art. 47. W ustawie z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984, z późn. zm.²⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 w ust. 2 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) w przypadku kandydata urodzonego przed dniem 1 sierpnia 1972 r. — zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”;

2) w art. 10 w ust. 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Na liście zamieszcza się również treść zaświadczeń, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów, w zakresie określonym w art. 11 ust. 2 pkt 1—4 lit. b i c oraz pkt 5, 6 i 8—10 tej ustawy.”.

Art. 48. W ustawie z dnia 9 lipca 2003 r. o Wojskowych Służbach Informacyjnych (Dz. U. Nr 139, poz. 1326, z późn. zm.²⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36. 1. WSI nie mogą przy wykonywaniu swoich zadań korzystać z tajnej współpracy:

- 1) postów i senatorów;
- 2) osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.³⁰⁾);

3) dyrektorów generalnych w ministerstwach, urzędach centralnych lub urzędach wojewódzkich;

4) sędziów, prokuratorów i adwokatów;

5) członków rady nadzorczej, członków zarządu oraz dyrektorów programów „Telewizji Polskiej — Spółka Akcyjna” i „Polskiego Radia — Spółka Akcyjna”, a także dyrektorów terenowych oddziałów „Telewizji Polskiej — Spółka Akcyjna”;

6) dyrektora generalnego, dyrektorów biur oraz kierowników oddziałów regionalnych „Polskiej Agencji Prasowej — Spółka Akcyjna”;

7) nadawców w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.³¹⁾);

8) redaktorów naczelnych, dziennikarzy lub osób prowadzących działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.³²⁾);

9) rektorów, prorektorów i kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych w publicznych i niepublicznych szkołach wyższych;

10) członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.

²⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 127, poz. 1089 i Nr 214, poz. 1806, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 oraz z 2005 r. Nr 175, poz. 1457.

²⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 179, poz. 1750 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 171, poz. 1800 i Nr 273, poz. 2703.

³⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 22, poz. 98 i Nr 50, poz. 262, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1991 r. Nr 100, poz. 443, z 1993 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 142, poz. 701, z 1996 r. Nr 73, poz. 350, Nr 89, poz. 402, Nr 106, poz. 496 i Nr 139, poz. 647, z 1997 r. Nr 75, poz. 469 i Nr 133, poz. 883, z 1998 r. Nr 155, poz. 1016 i Nr 160, poz. 1065, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69 i Nr 48, poz. 552, z 2001 r. Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 214, poz. 1805 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 65, poz. 595, z 2004 r. Nr 33, poz. 285, Nr 116, poz. 1202, Nr 210, poz. 2135 i Nr 281, poz. 2774 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1417.

³¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 85, poz. 728 i Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 51, poz. 377, Nr 83, poz. 574 i Nr 133, poz. 935.

³²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 90, poz. 999, z 2001 r. Nr 112, poz. 1198, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 111, poz. 1181 oraz z 2005 r. Nr 39, poz. 377.

2. Szef WSI w celu realizacji zadań WSI może wydać zgodę na korzystanie z tajnej współpracy z osobami, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa państwa, po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów.
3. W przypadku powołania ministra w celu koordynowania działalności służb specjalnych Szef WSI wyraża zgodę, o której mowa w ust. 2, po uzyskaniu zgody tego ministra.”;

2) w art. 37 w ust. 3 uchyla się pkt 2.

Art. 49. W ustawie z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 64 w ust. 1 skreśla się dwukrotnie użyte wyrazy „i art. 145”;
- 2) w art. 70 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Okręgowa komisja wyborcza sporządza obwieszczenia o zarejestrowanych listach okręgowych, zawierające informacje o ich numerach, nazwach i skrótach nazw komitetów wyborczych oraz dane o kandydatach zawarte w zgłoszeniach list, w tym treść zaświadczeń, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592), w zakresie określonym w art. 11 ust. 2 pkt 1—4 lit. b i c oraz pkt 5, 6 i 8—10 tej ustawy.”.

Art. 50. W ustawie z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 169, poz. 1417 i Nr 264, poz. 2205 oraz z 2006 r. Nr 170, poz. 1217) w art. 44 ust. 3 wyrazy „w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944—1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428, z późn. zm.) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 1 lipca 1989 r.” zastępuje się wyrazami „w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”.

Art. 51. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 oraz z 2006 r. Nr 126, poz. 876) po art. 28 dodaje się art. 28a w brzmieniu:

„Art. 28a. Opłatę stałą w kwocie 300 zł pobiera się od pozwu w sprawie, o której mowa w:

- 1) art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeń-

stwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592);

- 2) w art. 35d ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.³³⁾).”.

Art. 52. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708 i Nr 158, poz. 1122) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) nie pełniła służby zawodowej i nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.³⁴⁾), oraz nie była osobowym źródłem informacji w rozumieniu art. 6 tej ustawy, ani też nie była sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej.”;

- 2) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. 1. CBA nie może przy wykonywaniu swoich zadań korzystać z tajnej współpracy:

- 1) postów i senatorów;

- 2) osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.³⁵⁾);

³³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, z 2000 r. Nr 48, poz. 553, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 139, poz. 1326, z 2005 r. Nr 64, poz. 567, Nr 167, poz. 1398 i Nr 222, poz. 1914 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 218, poz. 1592.

³⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, z 2000 r. Nr 48, poz. 553, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 139, poz. 1326, z 2005 r. Nr 64, poz. 567, Nr 167, poz. 1398 i Nr 222, poz. 1914 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 218, poz. 1592.

³⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 22, poz. 98 i Nr 50, poz. 262, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1991 r. Nr 100, poz. 443, z 1993 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 142, poz. 701, z 1996 r. Nr 73, poz. 350, Nr 89, poz. 402, Nr 106, poz. 496 i Nr 139, poz. 647, z 1997 r. Nr 75, poz. 469 i Nr 133, poz. 883, z 1998 r. Nr 155, poz. 1016 i Nr 160, poz. 1065, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69 i Nr 48, poz. 552, z 2001 r. Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 214, poz. 1805 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 65, poz. 595, z 2004 r. Nr 33, poz. 285, Nr 116, poz. 1202, Nr 210, poz. 2135 i Nr 281, poz. 2774 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1417.

- 3) dyrektorów generalnych w ministerstwach, urzędach centralnych lub urzędach wojewódzkich;
  - 4) sędziów, prokuratorów i adwokatów;
  - 5) członków rady nadzorczej, członków zarządu oraz dyrektorów programów „Telewizji Polskiej — Spółka Akcyjna” i „Polskiego Radia — Spółka Akcyjna”, a także dyrektorów terenowych oddziałów „Telewizji Polskiej — Spółka Akcyjna”;
  - 6) dyrektora generalnego, dyrektorów biur oraz kierowników oddziałów regionalnych „Polskiej Agencji Prasowej — Spółka Akcyjna”;
  - 7) nadawców w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.³⁶⁾);
  - 8) redaktorów naczelnych, dziennikarzy lub osób prowadzących działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.³⁷⁾);
  - 9) rektorów, prorektorów i kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych w publicznych i niepublicznych szkołach wyższych;
  - 10) członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.
2. Szef CBA w celu realizacji zadań CBA może wydać zgodę na korzystanie z tajnej współpracy z osobami, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa państwa, po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów.
3. W przypadku powołania ministra w celu koordynowania działalności służb specjalnych Szef CBA wyraża zgodę, o której mowa w ust. 2, po uzyskaniu zgody tego ministra.”.

Art. 53. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) nie pełniła służby zawodowej i nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.³⁸⁾) oraz nie była osobowym źródłem informacji w rozumieniu art. 6 tej ustawy, ani też nie była sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej.”;

2) w art. 41 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. SKW i SWW nie mogą przy wykonywaniu swoich zadań korzystać z tajnej współpracy:

1) posłów i senatorów;

2) osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.³⁹⁾);

3) dyrektorów generalnych w ministerstwach, urzędach centralnych lub urzędach wojewódzkich;

4) sędziów, prokuratorów i adwokatów;

5) członków rady nadzorczej, członków zarządu oraz dyrektorów programów „Telewizji Polskiej — Spółka Akcyjna” i „Polskiego Radia — Spółka Akcyjna”, a także dyrektorów terenowych oddziałów „Telewizji Polskiej — Spółka Akcyjna”;

6) dyrektora generalnego, dyrektorów biur oraz kierowników oddziałów regionalnych

³⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, z 2000 r. Nr 48, poz. 553, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 139, poz. 1326, z 2005 r. Nr 64, poz. 567, Nr 167, poz. 1398 i Nr 222, poz. 1914 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 218, poz. 1592.

³⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 22, poz. 98 i Nr 50, poz. 262, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1991 r. Nr 100, poz. 443, z 1993 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 142, poz. 701, z 1996 r. Nr 73, poz. 350, Nr 89, poz. 402, Nr 106, poz. 496 i Nr 139, poz. 647, z 1997 r. Nr 75, poz. 469 i Nr 133, poz. 883, z 1998 r. Nr 155, poz. 1016 i Nr 160, poz. 1065, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69 i Nr 48, poz. 552, z 2001 r. Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 214, poz. 1805 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 65, poz. 595, z 2004 r. Nr 33, poz. 285, Nr 116, poz. 1202, Nr 210, poz. 2135 i Nr 281, poz. 2774 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1417.

³⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 85, poz. 728 i Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 51, poz. 377, Nr 83, poz. 574 i Nr 133, poz. 935.

³⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 90, poz. 999, z 2001 r. Nr 112, poz. 1198, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 111, poz. 1181 oraz z 2005 r. Nr 39, poz. 377.

„Polskiej Agencji Prasowej — Spółka Akcyjna”;

7) nadawców w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.⁴⁰⁾);

8) redaktorów naczelnych, dziennikarzy lub osób prowadzących działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.⁴¹⁾);

9) rektorów, prorektorów i kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych w publicznych i niepublicznych szkołach wyższych;

10) członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.”;

3) w art. 41 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) korzystanie z tajnej współpracy z osobami, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8;”.

Art. 54. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 711) uchyla się art. 27.

Art. 55. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 170, poz. 1218) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 60 w ust. 3 wyrazy „ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944—1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 1 lipca 1989 r.” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592)”;

2) w art. 61 w ust. 3 wyrazy „ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy

z nimi w latach 1944—1990 osób pełniących funkcje publiczne w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 1 lipca 1989 r.” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów.”;

3) w art. 64 w ust. 3 wyrazy „ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944—1990 osób pełniących funkcje publiczne w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 1 lipca 1989 r.” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944—1990 oraz treści tych dokumentów.”.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 56. 1. Osoba urodzona przed dniem 1 sierpnia 1972 r., która w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pełni którąkolwiek z funkcji publicznych wymienionych w art. 4, ma obowiązek wystąpienia z podaniem o wydanie jej zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, a obowiązek ten powinien zostać wykonany w terminie 3 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, ma obowiązek przedłożyć organowi wskazanemu w art. 5 ust. 4 lub 6, właściwemu dla pełnionej przez nią funkcji publicznej, uzyskane potwierdzenie wystąpienia z podaniem o wydanie jej zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1.

3. W przypadku, jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, nie zrealizuje w terminie obowiązku wystąpienia o wydanie jej zaświadczenia, organ wskazany w art. 5 ust. 4 lub 6, właściwy dla funkcji publicznej pełnionej przez tę osobę, niezależnie od realizacji uprawnienia wskazanego w ust. 4, ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie organ zaświadczający. W zawiadomieniu podaje się dane, o których mowa w art. 9 ust. 1. W przypadku otrzymania takiego zawiadomienia organ zaświadczający wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia.

4. Niedopełnienie obowiązków, o których mowa w ust. 1—3, może stanowić samodzielną przesłankę do rozwiązania umowy o pracę, odwołania z zajmowanego stanowiska lub wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec osoby, która uchylła się od dopełnienia tych obowiązków.

5. O wszczęciu postępowania z urzędu zawiadamia się stronę, której następnie doręcza się wydane zaświadczenie.

6. Zaświadczenie doręcza się także właściwemu organowi, wskazanemu w art. 5 ust. 6.

⁴⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 85, poz. 728 i Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 51, poz. 377, Nr 83, poz. 574 i Nr 133, poz. 935.

⁴¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 90, poz. 999, z 2001 r. Nr 112, poz. 1198, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 111, poz. 1181 oraz z 2005 r. Nr 39, poz. 377.

7. Osoba, o której mowa w ust. 1, ma obowiązek przedłożyć uzyskane zaświadczenie organowi wskazanemu w art. 5, właściwemu dla pełnionej przez nią funkcji publicznej, przy czym przedłożenie to powinno nastąpić niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od daty doręczenia zaświadczenia.

8. Pracodawcy i przełożeni osoby pełniące funkcję publiczną, wymienionej w art. 4, organy powołujące tę osobę na stanowiska lub funkcje, wymienione w art. 4, organy nadrzędne albo organy nadzoru nad organem władzy publicznej, wymienionym w art. 4, lub właściwe ze względu na miejsce wykonywania zawodu przez osobę pełniącą funkcję publiczną, wymienioną w art. 4, a także organy samorządu zawodowego, których osoba pełniącą funkcję publiczną, wymieniona w art. 4, jest członkiem, obowiązane są, w celu wydania zaświadczenia, do udzielania wszelkich niezbędnych informacji na temat osoby pełniące funkcję publiczną, wymienioną w art. 4, na każde żądanie organu zaświadczonego.

Art. 57. 1. W przypadku, gdy objęcie funkcji publicznej przez daną osobę może nastąpić w wyniku wyborów powszechnych i bezpośrednich, przeprowadzonych w roku 2006 i 2007 po wejściu w życie niniejszej ustawy, przepisu art. 5 ust. 4 nie stosuje się; Instytut Pamięci Narodowej wydaje zaświadczenia osobom, które zostały wymienione jako osoby wybrane w obwieszczeniu właściwego organu wyborczego.

2. Objęcie przez daną osobę funkcji, o której mowa w art. 4 pkt 27, 28, 30, 32—36, w okresie 24 miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy wymaga przedłożenia urzędowego potwierdzenia, o którym mowa w art. 5 ust. 1, albo kopii złożonego przez tę osobę żądania wydania jej takiego potwierdzenia, na której organ właściwy potwierdził fakt przyjęcia takiego żądania.

Art. 58. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes Instytutu Pamięci Narodowej utworzy rejestr zaświadczeń, o którym mowa w rozdziale 3 niniejszej ustawy.

Art. 59. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Instytut Pamięci Narodowej podejmie prace badawcze, o których mowa w art. 53 pkt 7—9 ustawy, o której mowa w art. 39. Wyniki tych prac badawczych będą aktualizowane i publikowane, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.

Art. 60. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy kończy się kadencja Rzecznika Interesu Publicznego i jego zastępców.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy mienie i dokumenty będące we władaniu Rzecznika Interesu Publicznego przechodzą z mocy prawa we władanie Instytutu Pamięci Narodowej.

3. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pracownicy Biura Rzecznika Interesu Publicznego stają

się z mocy prawa pracownikami Instytutu Pamięci Narodowej.

4. Stosunki pracy z pracownikami, o których mowa w ust. 3, wygasają z upływem 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli przed upływem 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy lub płacy na dalszy okres albo w razie ich nieprzyjęcia przed upływem 2 miesięcy i 2 tygodni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Pracodawca jest obowiązany powiadomić na piśmie pracownika odpowiednio o terminie wygaśnięcia stosunku pracy albo o skutkach nieprzyjęcia nowych warunków pracy lub płacy.

6. Wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy przez pracodawcę może nastąpić za wypowiedzeniem. Przepis art. 41¹ Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio.

7. Pracownicy, o których mowa w ust. 3, zachowują uprawnienia pracownicze wynikające z aktów, na których podstawie powstał ich stosunek pracy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, do dnia:

- 1) upływu 2 miesięcy i 2 tygodni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli przyjęli proponowane warunki pracy lub płacy na dalszy okres, albo
- 2) wygaśnięcia stosunku pracy, o którym mowa w ust. 4, albo
- 3) wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 6.

8. W przypadku wygaśnięcia stosunku pracy, o którym mowa w ust. 4, lub wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 6, pracownikom:

- 1) mianowanym — przysługuje świadczenie pieniężne przewidziane w art. 13¹ ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.⁴²⁾);
- 2) innym niż wymienieni w pkt 1 — przysługuje odprawa, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844, z późn. zm.⁴³⁾).

⁴²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 123, poz. 1353 i Nr 128, poz. 1403, z 2002 r. Nr 1, poz. 18, Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 10, poz. 71 i Nr 169, poz. 1417 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319 i Nr 170, poz. 1218.

⁴³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 213, poz. 2081 i Nr 223, poz. 2217, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 62, poz. 551 oraz z 2006 r. Nr 79, poz. 550 i Nr 149, poz. 1077.

Art. 61. 1. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie przekaze Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej wszelkie dokumenty, o których mowa w art. 3.

2. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed Sądem Lustracyjnym do dnia wejścia w życie ustawy organ zaświadczenia wydaje z urzędu zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1, po przekazaniu do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumentów, o których mowa w art. 3.

Art. 62. 1. Nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu prześlą do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty organów bezpieczeństwa państwa, a także akta funkcjonariuszy wytworzone lub gromadzone w okresie do dnia 31 lipca 1990 r.

2. Minister Obrony Narodowej przekaze do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty organów bezpieczeństwa państwa, a także akta funkcjonariuszy i żołnierzy tych służb wytworzone lub gromadzone w okresie do dnia 31 grudnia 1990 r.

3. Nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dyrektorzy Archiwum Akt Nowych oraz innych archiwów państwowych prześlą do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty wytworzone lub zgromadzone przez Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk oraz wojewódzkie i miejskie urzędy kontroli prasy, publikacji i widowisk, Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk oraz okręgowe urzędy, a także przez Urząd do Spraw Wyznań oraz terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego.

4. Obowiązek określony w ust. 1—3 dotyczy także kopii dokumentów, niezależnie od czasu ich sporządzenia.

5. Prezes Instytutu Pamięci Narodowej może, w każdym czasie, zażądać od organów wymienionych w ust. 1—3, a także od innych instytucji, dokumentów nieprzekazanych.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej oraz Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu mogą wykonać dla potrzeb urzędu kopie akt funkcjonariuszy pozostających w służbie, które powstały w okresach, o których mowa odpowiednio w ust. 1 lub 2.

Art. 63. 1. Do spraw wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie zmiany ustawy, o której mowa w art. 39, stosuje się przepisy w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą.

2. Wnioski i pytania, o których mowa w art. 30 ustawy, o której mowa w art. 39, w brzmieniu dotychczasowym, niezrealizowane do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, traktuje się jako wniosek, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 39, w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą.

Art. 64. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu i Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Prezesem Instytutu Pamięci Narodowej, w odniesieniu do dokumentów przekazanych do Instytutu Pamięci Narodowej, dokonają w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ich przeglądu w celu podjęcia decyzji o ich zastrzeżeniu, o którym mowa w art. 39 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 39.

Art. 65. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych dokona, na uzgodniony wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych Rzecznika Interesu Publicznego, odpowiednio do treści art. 60.

2. Rada Ministrów zapewni sfinansowanie w roku 2006 realizacji przez Instytut Pamięci Narodowej zadań określonych w niniejszej ustawie.

Art. 66. 1. Traci moc ustawa z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944—1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428, z późn. zm.⁴⁴⁾), z wyjątkiem art. 30.

2. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Sąd Apelacyjny w Warszawie oraz Sąd Najwyższy umorzą będące w toku postępowania prowadzone na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 1.

Art. 67. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 39 pkt 7 i art. 57, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 43 pkt 2, który wchodzi w życie po upływie 5 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 46 pkt 2 oraz art. 53 pkt 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2006 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*

⁴⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 57, poz. 618, Nr 62, poz. 681 i Nr 63, poz. 701, z 2000 r. Nr 43, poz. 488 i Nr 50, poz. 600, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 765 i Nr 153, poz. 1271 i Nr 175, poz. 1434, z 2003 r. Nr 44, poz. 390 i Nr 99, poz. 921, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, z 2005 r. Nr 164, poz. 1365 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 170, poz. 1218.